

**Sprawozdanie
z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszkowie za 2024 r.
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej**

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić, wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w godnych warunkach. Pozwala także zapobiegać trudnym sytuacjom życiowym, wspierając ich przy usamodzielnieniu się oraz integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w formie finansowej, rzeczowej oraz w formie usług. System świadczeń pomocy społecznej wspiera finansowo osoby i rodziny o niskich dochodach oraz pozbawione dochodu.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Wyszków realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie.

Zgodnie z art. 110 ust 9 ustawy o pomocy społecznej, kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1. Dyrektor**
- 2. Dział Księgowości**
- 3. Dział Administracyjny**
- 4. Sekcja Świadczeń**
- 5. Dział Pomocy Środowiskowej i Usług**
- 6. Dział Świadczeń Rodzinnych - ul. Kościuszki 54**
- 7. Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” - ul. 3 Maja 18**
- 8. Punkt Informacji Obywatelskiej**

Na dzień 31.12.2024 r. ogółem w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 52 osoby (50 etatów), w tym 49 osób (47 etatów) faktycznie wykonujących pracę:

- Dyrektor - 1 osoba (1 etat);
- Dział Księgowości - 4 osoby (4 etaty);
- Dział Administracyjny – 7 osób (5 etatów),
- Sekcja Świadczeń - 3 osoby (3 etaty);
- Dział Pomocy Środowiskowej i Usług - 23 osoby (23 etaty), w tym 2 osoby na zastępstwo (2 etaty);
- Dom Dziennego Pobytu „Senior” - 2 osoby (2 etaty);
- Dział Świadczeń Rodzinnych – 9 osób (9 etatów), w tym 1 osoba zatrudniona na zastępstwo (1 etat).

Pracownicy stale dbają o podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i kursach. W 2024 roku w **142 szkoleniach** wzięło udział **49 pracowników**. Pracownicy korzystają głównie z bezpłatnych szkoleń organizowanych dla kadry pomocy społecznej. Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskał dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. W ramach umowy zostało zrealizowane **6 kursów dla 14 pracowników**. Łączna kwota kształcenia ustawicznego wyniosła **10 200,00 zł**, w tym dofinansowanie z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego – 8 160,00 zł**, wkład własny – **2 040,00 zł**.

POMOC SPOŁECZNA

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r. obowiązywały następujące kryteria dochodowe w pomocy społecznej: dla osoby samotnie gospodarującej **776 zł**, dla osoby w rodzinie **600 zł** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2021 poz. 1296).

Od 1 stycznia 2025 roku wzrosły kryteria dochodowe w pomocy społecznej. Rząd ustalił dla osoby samotnie gospodarującej kryterium **1010 zł**, a dla osoby w rodzinie – **823 zł**.

Zmiana kwot kryteriów dochodowych wpłynęła także na podwyższenie kwot świadczeń pieniężnych, które związane są z ustawą o pomocy społecznej.

Kryteria dochodowe w pomocy społecznej podlegają weryfikacji co 3 lata. Poprzednia weryfikacja tych kryteriów miała miejsce w roku 2021. W swojej propozycji rząd uwzględnił wyniki badań prognozy interwencji socjalnej, dokonane w 2024 roku przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

Zgodnie z art. 6 pkt. 14 ustawy o pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Powody kwalifikujące do udzielenia pomocy społecznej:

- ubóstwo,
- sieroctwo,
- bezdomność,
- niepełnosprawność,
- długotrwała lub ciężka choroba,
- przemoc w rodzinie,
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizm lub narkomania,
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa,
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Planując działania w zakresie polityki społecznej na terenie gminy należy brać pod uwagę n/w czynniki:

- możliwości finansowe gminy w zakresie realizacji zadań lokalnej polityki społecznej,
- występujące bezrobocie,
- demografię,

zgodność działań z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

BEZROBOCIE

Stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim na dzień 30.11.2024 r. wynosiła – **3,2%** (2023 r. – 3,5%), natomiast w województwie mazowieckim – **4,0 %** (2023 r. – 4,1 %), a w kraju stopa bezrobocia wynosiła **5,0%** (2023 r. – 5,0%).

Dane dotyczące zjawiska bezrobocia na terenie powiatu wyszkowskiego i Gminy Wyszków wg Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszkowie:

	Powiat	Gmina*	Kobiet w Gminie Wyszków*
Stopa bezrobocia	3,2%	-	-
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	979	501	261
Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku	196	104*	63*

Struktura wiekowa bezrobotnych				
Przedział wiekowy	Powiat	W tym kobiety	Gmina*	W tym kobiety*
18 - 24	215	125	89	47
25 - 34	199	125	107	64
35 - 44	237	150	132	79
45 - 54	178	87	94	47
55 - 59	90	42	42	24
60 i więcej	60	-	37	-

Poziom wykształcenia zarejestrowanych	Powiat	Gmina*
Wyższe	130	85
Policealne i średnie zawodowe	256	131
Średnie ogólnokształcące	204	95
Zasadnicze zawodowe	196	109

Gimnazjalne i poniżej	193	81
------------------------------	-----	----

Czas pozostawania bez pracy	Powiat	Gmina*
Do 1 m-ca	195	92
1 - 3 m-cy	262	137
3 - 6 m-cy	198	104
6 - 12 m-cy	196	98
12 - 24 m-cy	108	60
Powyżej 24 m-cy	20	10

Zarejestrowani niepełnosprawni bezrobotni	Powiat	Gmina*
Ogółem	97	49
W tym kobiet	32	15

Ilość bezrobotnych uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu	Powiat	Gmina Wyszków
Prace interwencyjne	75	38
Roboty publiczne	18	4
Szkolenia	8	4
Staże	287	133
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	69	31
Prace społecznie użyteczne w tym w ramach PAI	27	15
Refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy	19	11
Dodatki aktywizacyjne	104	64
Bony szkoleniowe	7	6
Bony na zasiedlenie	2	2

Dane: PUP w Wyszkanie

*dane szacunkowe

Z w/w danych wynika, że w 2024 r. w stosunku do 2023 r. stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim spadła o 0,3 %. Pomimo spadku bezrobocia, liczba osób

bezrobotnych w powiecie zwiększyła się o 24 osoby, natomiast w Gminie Wyszaków liczba osób bezrobotnych spadła o 23 osoby. Tendencja spadkowa na terenie Gminy utrzymuje się od wielu lat.

W stosunku do danych statystycznych z 2023 r. w Gminie Wyszaków w 2024 r. można odnotować nieznaczny wzrost liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w przedziałach wiekowym 18 – 24 (o 3 osoby), 35 - 54 (o 11 osób). Znaczniejszy spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano zaś w grupach wiekowych 25 – 34 (o 20 osób) oraz grupie wiekowej 55 – 59, 60 i więcej (o 17 osób).

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 131 osób (2023 – 128 osób). Drugą grupę stanowią osoby z wykształceniem zawodowym – 109 osób (2023 – 111 osób). W dalszej kolejności z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 95 osób (2023 – 85 osób), wyższym – 85 osób (2023 – 90 osób) oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 81 osób (2023 r. - 110 osób). W porównaniu do 2024 roku wyraźnie spadła liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 29 osób).

Powiatowy Urząd Pracy odnotował najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Wyszaków, w grupie osób które pozostają bez pracy od 1 do 3 miesięcy – 137 osób (w stosunku do 2023 r. spadek o 31 osób). Największy wzrost ilości osób bezrobotnych tj. o 22 osoby, nastąpił w przedziale do 1 m-ca. Nastąpił znaczny spadek – łącznie o 54 osoby - bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres od 1 m-ca do 6 m-cy.

Liczba osób bezrobotnych z orzeczoną niepełnosprawnością zarejestrowanych w Gminie Wyszaków zmniejszyła się o 21 osób w stosunku do 2023 r., jest to znaczny spadek kontynuowany systematycznie od 2021 roku. Dotyczy on zarówno kobiet jak i mężczyzn.

W 2024 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w Gminie Wyszaków skorzystało łącznie 308 osób, o 37 osób mniej niż w 2023 r. (w poprzednich latach była tu tendencja rosnąca). Były to głównie staże (133 osoby), dodatki aktywizacyjne (64 osoby), prace interwencyjne (38 osób) oraz środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (31 osób). Sporadycznie korzystano ze wsparcia w formie robót publicznych, szkoleń prac społecznie użytecznych, refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, bonów stażowych oraz bonu na zasiedlenie.

Powyższe dane przekładają się bezpośrednio na ilość osób potrzebujących pomocy finansowej i niefinansowej z tutejszego Ośrodka. Należy zaznaczyć, iż wiele osób

wnioskujących o pomoc w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkowie nie jest zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy z różnych przyczyn, np. utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie i nie powiadomienia w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa. Pracownicy OPS dokładają wszelkich starań by zmotywować mieszkańców Gminy Wyszków, którzy korzystają z pomocy społecznej do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy i aktywnego poszukiwania pracy.

DEMOGRAFIA

Dane demograficzne Gminy Wyszków. Stan na dzień 31.12.2024 r. wg danych Urzędu Miejskiego w Wyszkowie – ujęto również osoby tymczasowo zameldowane:

	Miasto	Wieś	Ogółem
Ilość mieszkańców	25 908	13 240	39 148
w tym: kobiety	13 560	6 571	20 131
mężczyźni	12 348	6 669	19 017
Ilość dzieci w wieku 0-6 lat	1 758	1 084	2 842
w tym: dziewczynki	833	521	1 354
chłopcy	925	563	1 488
Ilość dzieci w wieku 7-15 lat	2 581	1 655	4 236
w tym: dziewczynki	1 260	780	2 040
chłopcy	1 321	875	2 196
Ilość dzieci w wieku 16-18 lat	931	456	1 387
w tym: dziewczynki	484	204	688
chłopcy	447	252	699
Ilość osób w wieku 19 - 59/64 lat	14 725	7 983	22 708
w tym: kobiety /do 60r.ż/	7 013	3 699	10 712
mężczyźni/do 65r.ż./	7 712	4 284	11 996
Ilość osób w wieku 60/65 lat i więcej	5 913	2 062	7 975
w tym: kobiety /po 60r.ż./	3 972	1 367	5 339
mężczyźni/po 65r.ż./	1 941	695	2 636

W tym:			
Ilość osób w wieku 70-79 lat	2 463	799	3 262
w tym: kobiety	1 477	476	1 953
mężczyźni	986	323	1 309
Ilość osób w wieku 80-89 lat	828	339	1 167
w tym: kobiety	534	236	770
mężczyźni	294	103	397
Ilość osób w wieku 90-94 lata	99	42	141
w tym: kobiety	75	33	108
mężczyźni	24	9	33
Ilość osób w wieku 95-99 lat	22	19	41
w tym: kobiety	18	17	35
mężczyźni	4	2	6
Ilość osób, które ukończyły 100 lat	0	2	2
w tym: kobiety	0	2	2
mężczyźni	0	0	0
Ilość osób powyżej 100 lat	1	0	1
w tym: kobiety	0	0	0
mężczyźni	1	0	1
Ilość urodzeń	173	119	292
w tym: dziewczynki	83	65	148
chłopcy	90	54	144
Ilość zgonów			378
w tym: kobiety			175
mężczyźni			203
Liczba nadanych numerów PESEL w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie			257
w tym: dorośli			189
dzieci do 18 r.			68

Z analizy struktury demograficznej wynika, że:

- 1) Ogólna liczba mieszkańców Gminy Wyszków w 2024 zmniejszyła się o 103 osoby w stosunku do 2023 roku (poprzednio spadek o 10 osób), zmniejszyła się liczba osób zamieszkujących na terenie miasta (o 167 osób), a zwiększyła liczba osób zamieszkujących na wsi (o 64 osoby). Tendencja wzrostu liczby mieszkańców wsi utrzymuje się od wielu lat.
- 2) W 2024 r. w Gminie Wyszków urodziło się 292 dzieci (2023 r. - 298 dzieci), zmarło natomiast 378 osób (2023 r. – 349 osoby). Gmina zanotowała ujemny przyrost naturalny.
- 3) w stosunku do 2023 r. zwiększyła się o 84 liczba dzieci w wieku 16 - 18 lat,
- 4) w stosunku do 2023 r. zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym o 207. Tendencja spadku liczby osób w wieku produkcyjnym utrzymuje się od wielu lat.
- 5) w stosunku do 2023 r. wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym o 205 osób. Tendencja wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się od wielu lat.

Z działań podejmowanych przez pracowników Ośrodka wyraźnie widać, że na terenie Gminy Wyszków zamieszkują osoby bez stałego i czasowego zameldowania, które nie są ujęte w powyższych statystkach.

W strukturze demograficznej mieszkańców Gminy mocno zauważalny jest systematyczny proces starzenia się społeczeństwa. Osoby w wieku poprodukcyjnym, to bardzo często klienci Ośrodka Pomocy Społecznej, oczekujący szeroko rozumianych usług tj. pobytu w domu pomocy społecznej, usług opiekuńczych, usług socjalnych, organizacji czasu wolnego poprzez możliwość uczestnictwa w zajęciach Domu Dziennego Pobytu, rozwoju Klubów Seniora, wsparcia emocjonalnego, pomocy wolontariuszy itp.

Struktura podopiecznych ze względu na problem występujący w rodzinie

Liczba środowisk (rodzin), którym przyznano świadczenie pieniężne z pomocy społecznej – (zasitek stały, zasitek okresowy, zasitek celowy, na przykład na żywość, leki, opał, odzież, zasitek specjalny celowy dla osób o dochodach, wyższych niż przyjęte kryterium dochodowe, na przykład na leki)

	2024 r. – 653	2023 r. – 559
w tym:		
ubóstwo	167	268
bezrobocie	74	88
potrzeba ochrony macierzyństwa	28	37
długotrwała lub ciężka choroba	419	435
bezradność w sprawach opiekuń.- wychow.	92	114
w tym: rodziny wielodzietne	21	30
rodziny niepełne	71	86
niepełnosprawność	238	259
alkoholizm / narkomania	6	2
inne (zdarzenie losowe, bezdomność, ZK, przemoc)	58	21

W/w dane nie sumują się, w rodzinach występuje jednocześnie wiele dysfunkcji – bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, samotne macierzyństwo itp. W tym zestawieniu został określony główny problem rodziny. Jak wynika z analiz najliczniejszą grupą klientów są rodziny z problemem długotrwałej choroby, drugim poważnym problemem jest niepełnosprawność, kolejnym - ubóstwo.

Ogółem w 2024 r. pomocą społeczną zostało objętych **1 325 rodzin/środowisk** (2023 r. – 1 384 rodziny) tj. w formie pomocy finansowej, pomocy niefinansowej i pracy socjalnej. **W 2024 roku ze wsparcia w postaci pracy socjalnej skorzystało 672 rodziny (w 2023 r. - 825 rodzin).**

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej

w 2024 roku

Wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej w 2024 r. ogółem (2023 r. – 29 544 794 zł), w tym:	37 286 080,63 zł
1. Pomoc społeczna ogółem (2023 r. – 10 844 789 zł), w tym:	15 032 784,36 zł
- zadania finansowane ze środków gminy	10 252 523,38 zł
- zadania finansowane ze środków wojewody	4 883 333,16 zł

2. Świadczenia Rodzinne **21 890 069,26 zł**

(2023 r. – 18 251 396 zł), w tym:

- świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składka społeczna **21 336 645,90 zł**
(w tym koszty obsługi 627 183,18 zł)
- składka zdrowotna od świadczeń rodzinnych **433 856,34 zł**
- Program „Za życiem” (w tym koszty obsługi) **16 494,84 zł**
(w tym koszty obsługi 494,84 zł)
- praca z dłużnikiem alimentacyjnym (środki własne gminy) **103 072,18 zł**

3. Realizacja zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy **363 227,01 zł**

(w 2023 roku – 438 201,00 zł), w tym:

- jednorazowe świadczenie pieniężne, koszty obsługi **8 262,00 zł**
- posiłek **1 778,01 zł**
- zasiłek stały **8 725,20 zł**
- składka zdrowotna od zasiłku stałego **785,22 zł**
- zasiewek celowy **2 021,04 zł**
- świadczenia rodzinne, składki społeczne i zdrowotne, koszty obsługi **341 655,54 zł**

4. Realizacja Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej Edycja 2024

środki pozabudżetowe z Funduszu Solidarnościowego **152 559,33 zł**

5. Realizacja Programu Opieka Wytchnieniowa Edycja 2024 **114 615,36 zł**

**6. Realizacja Programu Dostępna przestrzeń publiczna
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkuwie środki z PFRON** **95 027,99 zł**

7. Przeciwdziałanie Przemocy Domowej **6 000,00 zł**

Zadania pomocy społecznej

Realizacja zadań zleconych ze środków finansowych wojewody w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł	Rok 2023 Ilość środowisk/ kwota w zł
1.	Usługi specjalistyczne	13	115 000 zł	18/126 205

2.	Dodatek gazowy	122 gospodarstwa domowe	106 802	88 / 44 875
3.	Bon energetyczny	2 053 gospodarstw domowych	811 274 zł	-
4.	Usuwanie skutków klęski żywiołowej z przeznaczeniem na udzielenie doraźnej pomocy poszkodowanym osobom i rodzinom	1 rodzina	20 000 zł	-
5.	Dodatek osłonowy	2 245 gospodarstw domowych	810 334 zł	-
OGÓŁEM			1 863 410 zł	171 080 zł

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych gminy w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Ilość środowisk	Kwota w zł	Rok 2023 Ilość środowisk/ kwota w zł
1.	Świadczenia z programu „Posiłek w szkole i w domu” dożywianie + zasiłek celowy na zakup art. spożywczych + pomoc rzeczowa (talony). Ogółem w tym:	304 rodziny	254 362	330/ 146 785
	1. dzieci objęte dożywianiem (posiłki)	112 rodzin/ 159 dzieci	66 803	98 / 22 429
	2. osoby dorosłe objęte dożywianiem (posiłki)	33 rodziny/ 34 osoby	38 028	48/ 14 424
	3. w formie zasiłku celowego	235 rodzin	141 228	243 / 98 782
	4. pomoc rzeczowa (talony)	12 rodzin	4 310	13 / 4 631
	5. zakup naczyń jednorazowych	-	6 650 (4 493 –	5 723

			program, 2 157– własne)	
2.	posiłki (poza programem - ponad 200% kryterium dochodowego)	38 rodzin	86 260	76 169
	1.dzieci objęte dożywianiem	22 rodziny/ 36 dzieci	28 170	23 / 36 413
	2.osoby dorosłe objęte dożywianiem	16 rodzin/ 18 osób	58 090	19/ 39 756
3.	usługi opiekuńcze	123	1 223 892	126/1 002 830
4.	zdarzenie losowe	12	40 950 + 20 000 - województwo	3 / 12 000
5.	sprawienie pogrzebu	4	10 560	2/ 5 844
6.	schronienie	8 osób	101 491	7 / 65 933
7.	zasiłki celowe np. na żywność, leki, zakup odzieży, dojazdy celem poszukiwania pracy, wyposażenie dzieci do szkoły, dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego, inne pilne potrzeby + zasiłek specjalny + pomoc rzeczowa	107 rodzin/ 207 osób	62 028	136 / 81 726
8.	zasiłki stałe ze środków własnych gminy	17 osób	11 934	-
9.	odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	57 osób	2 355 068	53 osoby/ 1 833 616
10.	asystent rodziny	34 rodziny	97 774	39 rodzin/ 101 482
11.	koszt pobytu dziecka w pieczy zastępczej	65 dzieci	765 046	56 dzieci/ 628 627
12.	pozostała działalność w tym:			

	prace społecznie użyteczne	12 osób	49 443	12 osób/ 37 748
	mieszkanie treningowe i wspomagane	17 osób / 9 asystentów	12 983	25 osób/6 asystentów 16 221
	dodatki mieszkaniowe	400 rodzin	568 328	401 / 593 236
	grupa wsparcia dla osób współzależnionych i grupa wsparcia dla osób po stracie osoby najbliższej	49 osób	11 135	32 / 11 192
	obsługa prawna osób korzystających ze wsparcia OPS	266 rodzin	18 720	232 / 32 078
	OGÓŁEM – zadania własne		5 669 974	4 869 445

Realizacja zadań własnych ze środków finansowych wojewody w 2024 r.

Lp	Nazwa świadczenia	Liczba środowisk	Kwota	Rok 2023 ilość środowisk/ kwota w zł
1.	zasiłek stały	171	1 451 382	174/ 1 058 920
2.	zasiłek okresowy	61	114 401	53 / 115 000
3.	składka zdrowotna od zasiłków stałych	152	119 643	158/ 88 909
4.	Składka zdrowotna od zasiłków stałych UKR	1	785	1 / 175
5.	Zasiłek stały UKR w rodzinie	1	8 725	1 / 1 942
6.	Asystent rodziny	34	43 735	39 / 18 440
7.	Usługi opiekuńcze „Opieka 75+”	14	93 228	20 / 79 249
8.	Program „Korpus wsparcia seniorów”	55	23 850	55 / 17 015
9.	Jednorazowe świadczenie 300 zł dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym	27 osób	8 100	60/ 27 300
	OGÓŁEM środki wojewody		1 863 849	1 406 950

W 2024 roku nienależnie pobrano 12 337,45 zł zasiłku stałego oraz 600,00 zł zasiłku okresowego. Z uwagi na trudną sytuację materialną ośrodek odstąpił od zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Posiłek w szkole i w domu w 2024 r.

	Zadania własne finansowane przez gminę w zł	Zadania własne gminy finansowane przez województwo w zł
• dożywianie dzieci	66 803	129 035
• dożywianie osób dorosłych	38 028	70 607
• zasiłki celowe na dożywianie	140 728	176 961
• zakup naczyń jednorazowych	4 493	0
• pomoc rzeczowa	4 310	1 600
	-----	-----
Koszt programu ogółem – 633 065 zł	254 362	378 203
(Koszt programu w 2023r. ogółem 691 849 zł)	(2023 r.- 146 786)	(2023 r. – 545 063)

Środki finansowe w ramach realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” przeznaczone były na dożywianie dzieci oraz osób dorosłych - samotnych, niepełnosprawnych itp. Środki te zabezpieczyły wszystkie potrzeby gminy w tym zakresie. Proporcje finansowania programu „Posiłek w szkole i w domu” wynosiły: 40% Gmina Wyszaków, 60% Wojewoda Mazowiecki.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do bezpłatnych posiłków w ramach programu w 2024 r.:

- na osobę w rodzinie – 1 200,00 zł netto miesięcznie,
- na osobę samotnie gospodarującą - 1 552,00 zł netto miesięcznie.

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dzieci w wieku szkolnym objętych wsparciem Gminy Wyszaków, Gmina zawarła umowę z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wyszakowie. Zgodnie z umową w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. cena 1 obiadu dla dzieci wynosiła 11,09 zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 1,23 zł brutto.

W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego przygotowania i dostarczania obiadów dla dorosłych objętych wsparciem Gminy Wyszaków, zawarto umowę z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Warszawie Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wyszakowie. Zgodnie z umową w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. cena 1 obiadu dla dorosłych wynosiła 17,80 zł brutto, cena za 1 komplet naczyń jednorazowych wynosiła 1,23 zł brutto.

POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Od 2014 r. Gmina Wyszaków uczestniczy w realizacji Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (w poprzednich latach Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa). Program obejmuje pomoc żywnościową w formie paczek żywnościowych lub posiłków oraz realizację działań towarzyszących (np. warsztaty, doradztwo), które mają na celu poprawę sytuacji osób potrzebujących i najuboższych. Łącznie zrealizowało 10 Podprogramów w latach 2014-2024. Dostawą artykułów spożywczych w ramach Programu zajmował się CARITAS Polska. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie kwalifikował osoby do pomocy żywnościowej, wydając w tym celu skierowania. **W 2024 r. wydano 143 skierowania dla 300 osób** (2023r. - 150 skierowań / 359 osób/członków rodzin).

Ośrodek Pomocy Społecznej aby odpowiedzieć na potrzeby osób korzystających ze wsparcia, po raz kolejny w ramach współpracy z Caritas Diecezji łomżyńskiej stał się **Organizacją Partnerską Lokalną (OPL)**. Dzięki tej współpracy Ośrodek zakwalifikował i przekazał żywność **17 rodzinom / 33 osoby** (2023 r. – 27 osób).

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie realizował program Caritas Polska „Na codzienne zakupy”, jest to program realizowany w partnerstwie z Fundacją Biedronki oraz Caritas diecezjalnymi. Program ma na celu całoroczną pomoc w zakupie produktów żywnościowych seniorom w wieku 60+ – samotnym, potrzebującym wsparcia materialnego, dotkniętym wykluczeniem socjalnym i społecznym, zamieszkującym wsie i małe miejscowości.

Potrzebujący otrzymują wsparcie finansowe w wysokości **200 zł** miesięcznie na karcie przedpłaconej. Karta służy do płatności za zakupy w sieci sklepów Biedronka, z wyłączeniem: alkoholu, papierosów, tekstyliów oraz artykułów przemysłowych. Seniorzy sami decydują, na jakie produkty chcą przeznaczyć fundusze. W ramach programu Ośrodkowi Pomocy

Spółecznej w Wyszkanie udało się pozyskać **karty dla 2 osób** (2023r. - 4 osoby) o wartości 2000 zł każda.

KIEROWANIE DO SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I OŚRODKÓW WSPARCIA

Osoba bezdomna według ustawy o pomocy społecznej, to osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W świetle obowiązujących przepisów do udzielenia pomocy osobie bezdomnej zobowiązana jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy z dn. 12 marca 2004r o pomocy społecznej). W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie oraz w sprawach niecierpiących zwłoki, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania albo na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały jest zobowiązana do zwrotu wydatków gminie, która przyznała świadczenie w miejscu pobytu. (art. 101 ust. 3,7 w/w ustawy).

Pracownicy socjalni są w stałym kontakcie z osobami bezdomnymi z terenu Gminy Wyszaków umieszczonymi w schroniskach dla bezdomnych. We współpracy z pracownikami socjalnymi z placówek, udzielają specjalistycznego poradnictwa, motywują do podejmowania działań w kierunku przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej poprzez mobilizowanie do aktywności zawodowej, odbudowania więzi rodzinnych, motywują do leczenia odwykowego oraz wnioskowania o mieszkanie z zasobów komunalnych gminy.

Zabezpieczając potrzeby Gminy w zakresie osób bezdomnych, Ośrodek ma podpisaną umowę z Mazowieckim Centrum Pomocy Bliźniemu „MONAR - MARKOT” w Czernicach Borowych, gdzie zagwarantowane są miejsca dla mieszkańców Gminy Wyszaków znajdujących się w kryzysie bezdomności. W 2024 r. z usług placówek dla osób bezdomnych skorzystało 8 osób (2023 r. - 7 osób, w 2022 – 13 osób).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej znajdujący się w Hostelu „Monar” przy ul. Komunalnej, zabezpiecza schronienie dla rodzin znajdujących się w kryzysie. W 2024 r. z tej formy wsparcia skorzystały 4 rodziny.

MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, może być przyznany pobyt w mieszkaniu treningowym lub mieszkaniu wspomaganym. Mieszkanie to jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Mieszkanie treningowe i mieszkanie wspomagane, a także pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w tych lokalach zaliczono do niepieniężnych świadczeń pomocy społecznej.

W mieszkaniu treningowym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz naukę w obszarze rozwijania lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia funkcji społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia. Natomiast w mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. Mieszkanie wspomagane jest przeznaczone w szczególności dla:

- osoby z niepełnosprawnością, w tym osoby z niepełnosprawnością fizyczną lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych i wspomaganym. W dniu 09.08.2019 r. Gmina Wyszków podpisała umowę najmu lokalu mieszkalnego z Wyszkowskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego. Przedmiotem najmu jest lokal o pow. 53,83 m² składający się z kuchni, 3 pokoi oraz wc + łazienki, usytuowany na parterze, przeznaczony na mieszkania treningowe i wspomagane w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 97 ust.5 ustawy o pomocy społecznej, w dniu 23 kwietnia 2024 r. Rada Miejska w Wyszkanie w drodze Uchwały nr LXIX/761/24 ustaliła szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności w mieszkaniach wspomaganych lub treningowych oraz ośrodkach wsparcia. Osoby, którym przyznano świadczenie w formie pobytu w w/w mieszkaniu nie ponoszą opłat za pobyt, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy o pomocy społecznej. Osoby, których dochód będzie przekraczał wyżej wskazane kryterium dochodowe ponosić będą odpłatność za pobyt w tym mieszkaniu według zasad określonych w tabeli odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym i wspomagany.

W dniu 28.05.2024 r. po przeprowadzonym konkursie, Gmina Wyszaków podpisała umowę z Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym koło w Wyszkanie zlecającą prowadzenie od 01.06.2024 r. do 31.11.2024 r. mieszkania treningowego przeznaczonego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych zamieszkujących na terenie Gminy Wyszaków. W ramach zadania świadczone były usługi:

1. Rozwoju osobistego tj. samoobsługi, zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, efektywnego zarządzania czasem, prowadzenia gospodarstwa domowego;
2. Treningu społecznego tj. załatwiania spraw urzędowych, utrzymania więzi rodzinnych, uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej, poszukiwania pracy.

W mieszkaniu treningowym jednorazowo przy wsparciu asystenta przebywały 4 osoby z niepełnosprawnością intelektualną lub wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Trening dla każdej grupy odbywał się w okresie od jednego do czterech tygodni. Wszystkie turnusy trwały łącznie 13 tygodni. Mieszkanie dla uczestników dostępne było przez 24h/dobę. Praca uczestnika realizowana była według Indywidualnego Planu wspierającego i bieżących uzgodnień uczestników i asystentów osoby z niepełnosprawnością. W mieszkaniu treningowym zatrudnionych było 9 asystentów osób z niepełnosprawnością z kierunkowym wykształceniem. Z wyżej wymienionego wsparcia skorzystało 17 osób. Decyzje Burmistrza Wyszakowa kierujące do mieszkania treningowego posiadało 18 osób, jedna osoba zrezygnowała zanim rozpoczęła turnus.

Ogólny koszt **prowadzenia mieszkania** treningowego w 2024 r. wyniósł **119 985,40 zł**. Koszty **utrzymania mieszkania** treningowego to **12 983,14 zł**, co łącznie daje kwotę **132 968,54 zł**.

SKIEROWANIA DO ŚRODOWISKOWYCH DOMÓW SAMOPOMOCY

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Środowiskowe domy samopomocy, zwane inaczej ośrodkami wsparcia, służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku. Przeznaczone są dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. To placówki okresowego dziennego lub całodobowego pobytu, w którym osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą otrzymać częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz posiłek.

Po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, analizie przedłożonej dokumentacji, osoby spełniające przesłanki, kwalifikowane są do przyznania świadczenia niepieniężnego z pomocy społecznej w formie skierowania do środowiskowego domu samopomocy. Zgodnie z art. 51 b ust. 2 korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędącymi usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

W 2024 r. na podstawie decyzji administracyjnej z usług świadczonych w Środowiskowym Domu Samopomocy „Soteria” skorzystało **39 osób, w tym 35 osób z Gminy Wyszaków.**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie przeprowadza również rodzinne wywiady środowiskowe na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w tym PCPR-u, który kieruje osoby uprawnione do środowiskowych domów samopomocy typu B. Ośrodek przyznaje również bezpłatne posiłki dla osób przebywających w tych placówkach oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej.

REALIZACJA USŁUG OPIEKUŃCZYCH

Usługi opiekuńcze to pomoc skierowana do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy osób drugih. Usługi obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza

pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ww. usługi są odpłatne w zależności od dochodu. Wysokość odpłatności za korzystanie z usług zależy od dochodu osoby zainteresowanej. Szczegóły określa uchwała Rady Miejskiej w Wyszkanie.

Na terenie Gminy Wyszkanie w 2024 r. usługi opiekuńcze wykonywane były przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Świętojańska 82B/1, 07 - 200 Wyszkanie, który został wyłoniony w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Koszt jednej godziny usług wynosił **34,30 zł/godz. (2023 r. – 28,30 zł/godz.)**

Z usług opiekuńczych w 2024 r. skorzystało ogółem 123 osoby /w 2023 r. - 126 osób/

w tym: osoby samotne 115 osób (2023 r. - 120 osób)

osoby w rodzinie 8 osób (2023r. - 6 osób).

Jak wynika z powyższego, usługami objęte zostały przede wszystkim osoby samotne, niezdolne do samodzielnej egzystencji, które z powodu wieku, stanu zdrowia wymagają pomocy osób drugih.

Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły częściową odpłatność lub korzystały z niej nieodpłatnie w zależności od posiadanego dochodu.

- nieodpłatnie 35 osób (2023 r. - 40 osób)

- odpłatnie 88 osób (2023 r. – 86 osób)

Ogólny koszt usług w 2024r. wyniósł – **1 317 120,00 zł**, w tym 1 031 294,91 zł ze środków własnych gminy, odpłatność od podopiecznych – 285 825,09 zł (2023 r. – 1 082 078,80 zł, odpłatność – 199 794,66 zł).

Gmina Wyszkanie w 2024 r. po raz kolejny przystąpiła do Programu „Opieka 75+”. Środki finansowe zostały przekazane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na kwotę **93 228,00 zł**, tj. 60 % poniesionych wydatków na w/w Program (2023 r. 79 249,00 zł). Wsparciem zostało objętych 14 osób, w tym 13 osób uczestniczących w Programie w 2023 r., a 1 osoba dołączyła do Programu w 2024 r.

SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE – ZADANIA ZLECONE

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze

specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Ośrodek Pomocy Społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W 2024 roku pomoc skierowana była do osób z zaburzeniami psychicznymi tj. osób chorych psychicznie, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z autyzmem.

Liczba osób korzystających w 2024 r. – **13 osób** (2023 r. - 18 osób), w tym:

- **5** osób z chorobą psychiczną (2023 r. 4 osoby),
- **5** osób z niepełnosprawnością intelektualną (2023 r. - 7 osób),
- **3** osoby z autyzmem (2023 r. - 7 osób),

w tym:

- **9** osób pełnoletnich (2023 r. – 9 osób),
- **4** dzieci (2023 r. - 9 dzieci).

Liczba godzin wypracowanych w ramach terapii **636** (2023 r. - 1 757 godzin).

Koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł **115 000,00, zł** (2023 r. – 150 138,46 zł).

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W Domach Pomocy Społecznej od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. przebywało **57 osób (w 2023 r. - 53 osoby, w 2022 r. - 50 osób, w 2021 r. – 39 osób, 2020 r. – 32 osoby)**.

Od wielu lat jest to trend wyraźnie rosnący. Spośród osób umieszczonych zmarło **14 osób**.

Umieszczone osoby przebywały w następujących DPS-ach:

1. DPS w Brańszczyku – **39 osób** - miesięczny koszt – 5 904,37 zł (2023 r. – 5 147,73 zł).
2. DPS w Przasnyszu - **1 osoba** - miesięczny koszt – 6 271,23 zł (2023 r. – 5 269,95 zł).
3. DPS w Fiszorze - **1 osoba** - miesięczny koszt – 7 403,90 zł (2023 r. – 6 078,67 zł).
4. DPS w Ołdakach - **3 osoby** - miesięczny koszt – 6 325,72 zł (2023 r. – 5 181,11 zł).
5. DPS w Obrytem - **10 osób** - miesięczny koszt – 6 329,49 zł (2023 r. – 5 098,63 zł).
6. DPS w Leszniewoli - **2 osoby** - miesięczny koszt – 7 373,20 zł (2023 r. – 5 692,01 zł).
7. DPS w Ostrołęce - **1 osoba** - miesięczny koszt – 5 882,00 zł (2023 r. – 4 950,00 zł).

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej ponosi:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu;

2) małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2: (jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie);

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

Ogólny koszt pobytu osób w domach pomocy społecznej poniesiony przez Gminę Wyszków w 2024 r. wyniósł **2 359 623,71 zł** (w 2023 r. - **1 844 269,94 zł**), odpłatność wniesiona przez osoby zobowiązane do alimentacji: **37 749,08 zł** (2023 r. – 48 103,01 zł). W 2024 r. **średni miesięczny koszt** ponoszony przez gminę za pobyt jednej osoby w domu pomocy społecznej wyniósł **3 449,74 zł** (2023 r. – 2 794,35 zł).

PUNKT INFORMACJI OBYWATELSKIEJ

W ramach działalności punktu informacji obywatelskiej, osoby z Gminy Wyszków mogły skorzystać z bezpłatnych porad: prawnika, psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz wolontariusza w zakresie funkcjonowania rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością.

W 2024 r. z tej formy pomocy skorzystało:

– poradnictwo prawne	-	266 rodzin (581 osób w rodzinie)
– poradnictwo psychologiczne	-	13 rodzin (27 osób w rodzinie)
– wolontariusz	-	8 rodzin (19 osób w rodzinie).

Jest to forma działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, którą w przyszłości należy rozwijać poprzez nowe poradnictwa.

PROGRAM „ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ”

W roku 2024 r. Gmina Wyszków po raz trzeci realizowała resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024.

Program miał na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami. Celem usług asystencji osobistej było zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Nadrzędnym

celem usług asystencji osobistej było dążenie do poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w jej środowisku oraz uczestnictwo osoby niepełnosprawnej w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych.

Realizatorem zadania był Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie. Na realizację zadania pozyskano środki w kwocie **152 821,50 zł** (w roku 2023 – 118 875,06 zł), co stanowiło 100% wartości Programu.

Wsparciem objętych zostało **16 osób z niepełnosprawnościami** (2023 r. – 14 osób), w tym:

- **7 dzieci do 16 roku życia** z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby (2023 r. – 5 dzieci),
- **4 osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną** (2023 r. – 2 osoby),
- **3 osoby dorosłe z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności** (2023 r. – 5 osób),
- **1 osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności** (2023 r. – 2 osoby),
- **2 osoba o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną** (2023 r. – 0).

Usługi asystencji osobistej świadczyło **15 asystentów** (11 asystentów w 2023 r.), którzy zrealizowali łącznie **2 920 godzin** (2 736 godzin w 2023 r.).

PROGRAM „OPIEKA WYTCHEMIENIOWA”

Gmina Wyszkanie w roku 2024 r. po raz drugi realizowała resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024. Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Program zapewniał wzmocnienie dotychczasowego systemu wsparcia poprzez świadczenie usług opieki wytchnieniowej poprzez czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.

Na realizację zadania Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki w kwocie **114 615,36 zł**, co stanowiło 100% wartości Programu. Programem „Opieka Wytchnieniowa” dla JST – edycja 2024 na terenie Gminy Wyszaków objętych zostało **16 osób**, w tym **11 opiekunów osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie** o niepełnosprawności (dzieci) i **5 opiekunów osób** niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. W ramach programu były świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego w miejscu wskazanym przez uczestnika w wymiarze 14 dni na osobę – dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 10 dni na osobę – dla dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

PRACA Z RODZINĄ

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszokowie mając na względzie dobro dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem w 2024 r. zatrudnił 5 asystentów rodziny (2 etaty – umowa zlecenie), którzy prowadzili pracę z rodziną. Osoby zatrudnione na stanowisku asystenta rodziny posiadały stosowne kwalifikacje określone w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Swoim wsparciem objęli łącznie **34 rodziny** (39 - w 2023 r.) w skali roku, w rodzinach wychowywało się 80 małoletnich dzieci (94 dzieci w 2023 r.). Nie został przekroczony limit rodzin przypadających na jednego asystenta, określony w art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 6 przypadkach sąd rodzinny zobowiązał rodziny do pracy z asystentem rodziny, pozostałym rodzinom asystent został przydzielony na wniosek pracownika socjalnego po wcześniejszym wyrażeniu zgody przez rodzinę. Asystent rodziny zakończył pracę z 5 rodzinami w tym z powodu osiągnięcia celów i zrealizowania planu pracy z 4 rodzinami z 1 rodziną z powodu zmiany miejsca zamieszkania – rodzina wyprowadziła się poza teren naszej gminy.

Główne problemy z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny to:

- bardzo niskie lub niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze,
- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- brak umiejętności gospodarowania budżetem domowym,
- umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej z powodu braku współpracy z asystentem rodziny, nie stosowanie się do jego zaleceń.

Wydatki na wynagrodzenia asystentów rodziny wraz pochodnymi w roku 2024 pochodziły ze środków resortowych i środków własnych Gminy i stanowiły łączną kwotę – **141 563 zł** (119 922 zł w 2023 r.) w tym:

- **43 735 zł** (18 440 zł – 2023 r.) środki resortowe na realizację programu wspierania rodziny „Asystent rodziny 2024”,
- **97 828 zł** (101 482 zł – 2023 r.) środki własne Gminy.

Mimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również szeroko prowadzonej pracy socjalnej w 2024 r. z terenu miasta i gminy Wyszków w różnych formach **pieczy zastępczej umieszczono łącznie 8 dzieci** z 6 rodzin (14 dzieci z 12 rodzin – 2023 r.) – mniej niż w roku 2023 r. W 2024 r. rodziny zastępcze opuściło łącznie 11 dzieci z 10 rodzin. 3 wróciło do dwóch matek z rodzin biologicznych, 8 pełnoletnich dzieci usamodzielniało się i wyszło z pieczy zastępczej.

Obowiązek współdziałania gmin we wskazanych kosztach wynika z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim Gmina finansuje pobyt dzieci w pieczy zastępczej zarówno wtedy, gdy są one przez sąd umieszczane w rodzinie zastępczej, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Co więcej, przepisy przewidują, że ma ona współfinansować nie tylko świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, ale też wynagrodzenia zawodowych rodziców zastępczych, koordynatorów pieczy zastępczej oraz pomocy dla osób usamodzielniających się. Ponadto wysokość kosztów ponoszonych przez Gminę jest uzależniona od długości okresu, w którym dziecko przebywa w pieczy zastępczej. W pierwszym roku jest to 10%, w drugim 30%, a w trzecim i kolejnym 50% kosztów.

Od 2012 r. gmina współfinansuje koszty pobytu dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koszt pobytu w pieczy zastępczej wszystkich 65 dzieci za które ponoszona była odpłatność w 2024 r., wyniósł 765 045,97zł – środki własne gminy.

GMINNY ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

W celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wyszków został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu oraz szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu określała Uchwała Rady Miejskiej w Wyszkanie Nr XXXI/317/16 z 29 grudnia 2016 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny realizował działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wyszków na lata 2024-2030. Zadaniem Zespołu było integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany na czas nieokreślony w 2016 r. (od 2023 r. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy Domowej). Do dnia 09.09.2024 r. liczył 21 członków i działał przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie, który zapewniał obsługę organizacyjno – techniczną. Aktualnie Zespół Interdyscyplinarny liczy 26 członków.

Do głównych zadań Zespołu należało:

- Diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;

- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodził przedstawiciele:

- 1) Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) Komendy Powiatowej Policji w Wyszkanie;
- 4) Oświaty na szczeblu gminnym i powiatowym;
- 5) Publicznych i niepublicznych jednostek ochrony zdrowia działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie;
- 6) Organizacji pozarządowych z terenu Gminy Wyszaków działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie;
- 7) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Wyszkanie;
- 8) Prokuratury Rejonowej w Wyszkanie;
- 9) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszkanie;
- 10) Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Wyszkanie;
- 11) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wyszkanie;
- 12) Starostwa Powiatowego w Wyszkanie.

W 2024 r. członkowie Zespołu brali udział w 160 spotkaniach, podczas których zapoznawali się ze stanem realizacji procedur „Niebieskie Karty” oraz głosowali za przyjęciem uchwał w sprawie powołania i rozszerzenia grup diagnostyczno-pomocowych. Ponadto dyskutowali na temat możliwości polepszenia interdyscyplinarnej współpracy oraz analizowali sposób pracy grup diagnostyczno-pomocowych m.in. współpracy pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji pracujących na rzecz pomocy rodzinom wraz z uwzględnieniem konkretnych rozwiązań na rzecz poszczególnych jej członków. Podczas dyskusji starano się wypracować najskuteczniejsze metody i schematy postępowania.

W ramach spotkań członkowie Zespołu wymieniali się uwagami i spostrzeżeniami dotyczącymi zjawiska przemocy domowej. Ponadto rozpowszechniali w środowisku lokalnym informacje o podmiotach świadczących usługi na rzecz osób i rodzin doświadczających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. Aby jeszcze skuteczniej pomagać oraz podnosić kompetencje, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Podczas kolejnych spotkań członkowie Zespołu zapoznali się ze sprawozdaniem z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (sprawozdanie

roczne za 2023 r.) oraz ze sprawozdaniem z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wyszaków na lata 2024 - 2030 (sprawozdanie roczne za 2023 r. przedstawione Radzie Miejskiej). Ponadto Zespół zapoznał się ze sprawozdaniami kwartalnymi i rocznymi z realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

W 2024 roku do Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Wyszaków wpłynęło 202 formularze „Niebieska Karta - A”, z czego 200 wszczytało nową procedurę. Dla porównania, w 2023 r. do Zespołu wpłynęło 163 „Niebieskich Kart”, z czego 138 wszczytało nową procedurę. Co wskazuje na wyraźny wzrost prowadzonych procedur oraz ilości działań podejmowanych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych w stosunku do roku ubiegłego.

W 2024 r. podmioty uprawnione do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” przekazały następującą ilość formularzy „Niebieska Kart - A”:

- Ośrodki Pomocy Społecznej – 42 (w 2023 r. - 41),
- GKRPA – 8 (w 2023 r. - 8),
- ochrona zdrowia - 9 (w 2023 r. - 3),
- oświaty – 21 (w 2023 r. - 9),
- Policja – 114 (w 2023 r. - 77),
- Żandarmeria Wojskowa – 1,
- Asystent rodziny – 5.

W celu podejmowania działań zmierzających do przezwyciężenia problemów związanych z występowaniem przemocy domowej tworzone były grupy diagnostyczno-pomocowe. W 2024 r. powołano łącznie **188 grup diagnostyczno - pomocowych** (w 2023 roku powołano 132 grupy robocze). W skład grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych wchodził przedstawiciele różnych instytucji, we wszystkich przypadkach byli to pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej i Policji. W zależności od potrzeb powoływano także członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych, pedagogów i wychowawców szkół, przedszkoli oraz przedstawiciele ochrony zdrowia, asystentów rodziny i przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej. W 2024 r. odbyło się łącznie: **879 spotkań grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych** (2023 roku odpowiednio – 670 spotkań). Na spotkania wzywano osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują

przemoc domową oraz zapraszano osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej. Sporządzono 101 formularzy „Niebieska Kart - C” (w 2023 roku - 85) i 44 formularzy „Niebieska Kart – D” (w 2023 roku – 65).

W 2024 roku zakończono 115 procedur „Niebieskie Karty” (w 2023 roku – 103). W 91 przypadkach powodem zakończenia procedury było ustanie przemocy domowej oraz zrealizowanie indywidualnego planu pomocy (odpowiednio 86 w 2023 r.). Z uwagi na brak zasadności podejmowania dalszych działań procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w 24 przypadkach (w 2023 r. – 17).

Szczegółowe informacje dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej zawiera sprawozdanie za 2024 rok z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wyszaków na lata 2024 – 2030.

DZIAŁANIA NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Ważnym działaniem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie dla społeczności lokalnej, było pośrednictwo w przekazywaniu używanej odzieży, mebli, sprzętu gospodarstwa domowego, a także sprzętu rehabilitacyjnego (wózki inwalidzkie, chodziki, kule itp.).

Jednym z cyklicznych wydarzeń były uroczyste Obchody „**Dnia Matki**” w Ośrodku Pomocy Społecznej (w tym roku organizowane po raz 11–ty). W dniu 27.05.2024 r. na spotkanie z Burmistrzem Wyszakowa Piotrem Płochockim zostało zaproszonych 9 matek. W tym roku swoją obecnością zaszczyliły nas Panie/Mamy, które są nauczycielkami wychowania przedszkolnego. Panie otrzymały listy gratulacyjne i kwiaty.

„MOJE PIĘKNE MIASTO”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie w 2024 r. we współpracy z WTBS jako organizatorem oraz Urzędem Miejskim podejmował **działania w społecznościach bloków komunalnych**. Zaangażowanie pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej polegało na stałej współpracy z mieszkańcami w rozwiązywaniu pojawiających się problemów, a także wspieraniu streetworkerów pracujących na tych osiedlach. Mieszkańcy mobilizowani byli do wspólnej pracy na rzecz osiedla; porządkowania terenów zielonych, zakładania i uzupełniania istniejących już klombów i rabat kwiatowych.

Już po raz szesnasty mieszkańcy TBS zostali zaproszeni do udziału w konkursie „Moje piękne miasto”, w którym nagradzane są najpiękniejsze ogródki i balkony oraz najbardziej zadbane klatki schodowe. Za najpiękniejsze zagospodarowanie terenu wokół swoich bloków I miejsce zajęli mieszkańcy budynku przy ul. Na Skarpie 26, II miejsce - mieszkańcy budynku przy ul. Sowińskiego 25, III miejsce - mieszkańcy budynku przy ul. Łącznej 24 i Łącznej 30. Wyróżnienie otrzymali mieszkańcy budynku przy ul. Prostej 8B. Za dbałość o klatki schodowe nagrodzeni zostali mieszkańcy budynków: Sowińskiego 25 kl. I, II, budynek 3 Maja 12 kl. I, II, III, IV, budynek Kościuszki 41B, budynek Łączna 30 kl. I. W w/w konkursie przyznawane były również indywidualne nagrody w kategoriach ogródki i balkony.

„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie po raz kolejny (3 rok) przystąpił do realizacji Rządowego Programu „**Korpus Wsparcia Seniorów**” na rok 2024 – moduł II. Program realizowano od lutego do grudnia 2024 r. Programem zostało objętych **68 osób** (jednocześnie 55 osób) **w wieku 60+** z terenu Gminy Wyszków – 55 kobiet i 13 mężczyzn. Celem Programu była poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. **Udział w Programie był bezpłatny.** Miesięczny abonament usługi opieki na odległość dla jednej osoby wyniósł 33,00 zł.

Dotacja celowa na realizację Programu z budżetu państwa wyniosła 19 080,00 zł, środki własne w wysokości 4 770,33 zł, co było 20 % przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania (w 2023 r. – **21 269,00zł**) .

Adresatami Programu byli seniorzy w wieku 60 lat i więcej, którzy mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

W ramach Programu seniorom w wieku 65 lat i więcej został zapewniony dostęp do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:

- Przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
- Detektor upadku,

- Czujnik zdjęcia opaski / urządzenia,
- Lokalizator GPS,
- Funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
- Funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

W 2024 roku rzeczywista liczba zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa wyniosła 282 zgłoszenia, z czego zakończonych udzieleniem wsparcia przez telefon lub prośbą o interwencję kogoś z otoczenia lub pracownika OPS zakończyło się 280 zgłoszeń. 2 zgłoszenia zakończyły się interwencją służb ratunkowych.

Ponadto od 1 listopada 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej był partnerem w Projekcie ASsIST – Spersonalizowany inteligentny system teleopieki. Projekt skierowany był do 20 osób w wieku 50+ z terenu Gminy Wyszków. Projekt był bezpłatny realizowany przez Firmę HRP Care Sp. Z o.o. we współpracy z Politechniką Łódzką i trwał od 1 listopada 2023 do 30 kwietnia 2024r. Uczestnicy projektu zostali zaopatrzeni w opaskę bezpieczeństwa, która umożliwiała mierzenie podstawowych parametrów życiowych i nadzór nad nimi przez wyspecjalizowane Centrum Teleopieki.

„ŚWIĄTECZNA PACZKA”

W dniach 13 – 14.12.2024 r. Klub Przyjaciół Wyszkowa we współpracy z młodzieżą Centrum Edukacji Zawodowej i Ustawicznej „Kopernik” przeprowadził zbiórkę artykułów spożywczych w sklepach Biedronka na terenie Wyszkowa. Dzięki zaangażowaniu naszych mieszkańców zebrano artykuły spożywcze, z których przygotowano 66 paczek żywnościowych i przekazano osobom i rodzinom korzystającym ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszkanie.

Ponadto w pomoc rodzinom zaangażowali się lokalni przedsiębiorcy, instytucje oraz osoby prywatne.

1. Restauracja „Baśniowa” przekazała 11 rodzinom paczki żywnościowe.
2. Oddział Rejonowy PCK w Wyszkanie przekazał 40 paczek dla seniorów o niskich dochodach.
3. Społeczność Stowarzyszenia MONAR, Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Wyszkanie przekazała 3 rodzinom paczki składające się z artykułów spożywczych oraz środków czystości.

4. Państwo Marlena i Bartosz Rozenek – Sklep spożywczo – przemysłowy „U Rozena” przygotowali 2 paczki żywnościowe dla rodzin oraz 6 paczek przeznaczonych dla dzieci.
5. Pani Monika z mężem oraz jej sąsiedzi przygotowali paczkę dla 1 osoby samotnej.
6. Caritas Łomża we współpracy z Selgros przygotował 40 paczek żywnościowych.

łącznie świątecznymi paczkami obdarowano 169 rodzin.

„POMOC UKRAINIE”

Od pierwszych dni wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie cała społeczność Wyszkowa, a w tym również pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej jako wolontariusze, angażowali się w pomoc rodzinom, które opuściły swój kraj. W 2024 roku pomoc ta była kontynuowana.

Dzięki wsparciu Caritas Diecezji Łomżyńskiej oraz Fundacji Biedronka, Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał **Karty Biedronki „Witamy i pomagamy”** o wartości 1 200 zł **na łączną kwotę 78 000,00 zł**. Karty zostały przekazane rodzinom z Ukrainy, które opuściły swój kraj po 24 lutego 2022 r. Tym wsparciem objętych zostało **65 rodzin (165 osób)**.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie udzielił pomocy wynikającej z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym m.in.

- jednorazowe świadczenie pieniężne (300 zł) – wypłacono **27 osobom** na łączną kwotę **8 100,00 zł**,
- posiłki w szkołach – opłacono obiady **3 dzieciom** na kwotę **1 778,01 zł**.
- zasiłek celowy – wypłacono 3 osobom na kwotę 2 021,24 zł
- zasiłek stały – wypłacono 1 osobie w kwocie 8 725,20 zł
- składka zdrowotna - opłacono jednej osobie w kwocie 785,22 zł.

„DOSTĘPNA PRZESTRZEŃ PUBLICZNA”

Celem Programu było zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do przestrzeni publicznej, informacji i komunikacji, a także technologii, urządzeń oraz usług powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, na zasadzie równości z innymi

osobami. Realizacja celu pozwoli na pełny udział w życiu społecznym, w tym pełnienie określonych ról społecznych.

W 2023 roku OPS w Wyszkanie wystąpił z wnioskiem, pozyskał środki i podpisał umowę na realizację projektu pod nazwą „Dostępna przestrzeń publiczna w Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkanie”. Projekt był dofinansowany ze środków PFRON w ramach programu „Dostępna przestrzeń publiczna”. Całkowity koszt realizacji projektu **118 785,00 zł**, PFRON dofinansował realizację projektu w do łącznej wysokości **95 028,00 zł**. Podczas trwania projektu w 2024 r. zrealizowano następujące zadania:

1. Zakup i montaż tablicy informacyjnej – 2 szt.
2. Zakup i montaż drzwi wejściowych – 2 szt..
3. Modernizacja toalety dla osób z niepełnosprawnościami (zakup: miski sedesowej ze zbiornikiem spłukującym wraz z deską sedesową, lustro uchylnego w pełnej ramie, umywalki wiszącej profilowanej z syfonem umywalkowym, baterii umywalkowej łokciowej, 2 szt. uchwytów - dla osób ze szczególnymi potrzebami).
4. Zakup krzeseł ewakuacyjnych – 2 szt.
5. Zakup biurek z regulacją wysokości – 10 szt.
6. Zakup i montaż biurka w zabudowie.
7. Zakup i montaż tabliczek informacyjnych – 18 szt.
8. Zakup pętli indukcyjnych – 4 szt.
9. Zakup i montaż systemu nawigacyjno – informacyjnego.
10. Zakup i montaż wyciszenia drzwi w pokoju indywidualnych konsultacji.
11. Zakup i montaż systemu przywoławczego do łazienki.
12. Zakup i montaż tablic informacyjnych zewnętrznych – 2 szt.
13. Zakup i montaż wycieraczek / maty podłogowej zamontowanej na jednym poziomie z podłogą – 2 szt.
14. Zakup aluminiowych nakładek na poręcze – 4 szt.
15. Zlecono sporządzenie informacji w języku migowym o zakresie działalności Ośrodka.
16. Skorzystano z doradztwa w zakresie dostępności w trakcie realizacji projektu.

„GRUPY SAMOPOMOCOWE ORAZ GRUPY WSPARCIA”

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku podejmował działania na rzecz zwiększenia efektywności rozwiązywania problemów społecznych oraz wspólnego przezwyciężania trudności przez osoby borykające się z podobnymi problemami. Kontynuował ideę pomagania sobie, poprzez pomaganie innym. Idee samopomocy oraz grup wsparcia realizuje się w bardzo wielu przypadkach: sytuacje losowe takie jak np. niepełnosprawności, choroba, trudna sytuacja rodzinna, samotne wychowywanie dziecka, bezrobocie, uzależnienie od alkoholu, rozpad rodziny, śmierć członka rodziny itp. Samopomoc to wszystkie działania ludzi, które są ukierunkowane na radzenie sobie z problemami różnego rodzaju w oparciu o własne doświadczenia i doświadczenia innych. Grup samopomocowych nie prowadzą osoby udzielające na co dzień profesjonalnej pomocy, skierowane są głównie na działania jej członków a nie na osoby z zewnątrz. Czasem zdarza się jednak, że na spotkania grupy zapraszani są eksperci w danej dziedzinie. Pomóc sobie samemu znaczy wziąć problem w swoje ręce i być aktywnym na tyle, na ile pozwalają możliwości.

Grupa wsparcia skład się z różnych osób połączonych wspólnym problemem lub grupą problemów, mających np. wspólny mianownik. Założeniem jest wzajemne wsparcie emocjonalne, pomoc w przezwyciężaniu i radzeniu sobie z problemami.

Grupa dla rodziców dzieci autystycznych

Od 2013 r. w OPS funkcjonuje grupa dla rodziców dzieci autystycznych. Obecnie grupę stanowi 10 matek dzieci z autyzmem. Spotkania nie odbywały się w siedzibie Ośrodka, jednak matki pozostawały w stałym kontakcie telefonicznym.

Grupa działa na zasadzie dobrowolnego udziału z możliwością odstąpienia i jest otwarta na nowe osoby. Podczas rozmów można omówić swój konkretny problem, podzielić się swoimi spostrzeżeniami, radościami, trudnościami jakie dotyczą je w życiu codziennym. Matki opisują swoje emocje, dzielą się doświadczeniami jak radzić sobie ze stresem, jakie podejmować rozwiązania, jakie są efekty oddziaływań psycho - pedagogicznych względem dziecka, jaki jest postęp lub regres na danym etapie rozwoju. Rodzice informują się wzajemnie m.in. co do konkretnych usług ze strony specjalistów pracujących z dzieckiem w różnych resortach. Bardzo pożyteczne jest wzajemne użyczanie literatury, podawanie adresów portali internetowych, informacji dotyczących nowopowstałych regionalnych

i krajowych ośrodków terapeutycznych i diagnostycznych zajmujących się autyzmem. Podstawowe założenia grupy to: akceptacja niepełnosprawności, radzenie sobie ze stresem, dzielenie się doświadczeniami z bycia rodzicem dziecka autystycznego. Grupa pozwala zmniejszyć wątpliwości rodziców, pozwala łatwiej zaakceptować ich trudną sytuację. Uczestniczki grupy są współzałożycielkami Stowarzyszenia „Bądźmy w kontakcie”.

W Punkcie Informacji Obywatelskiej pełni dyżur wolontariuszka, która pomaga rodzicom dzieci niepełnosprawnych m.in. w założeniu subkonta, pozyskiwaniu niezbędnych informacji dotyczących terapii i rehabilitacji.

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM

Grupa wsparcia dla osób chorych na SM, pomimo tego, że spotkania nie odbywają się ze względu na stan zdrowia uczestników, to w dalszym ciągu jest monitorowana przez pracowników OPS. Jej członkowie pozostają w stałym kontakcie. Pracownicy socjalni wspierają osoby chore, motywują je do podejmowania dalszych działań. Wśród członków grupy rozwinęła się samopomoc, wspierają się wzajemnie a szczególnie osoby nowo zdiagnozowane. Odwiedzają ich w środowisku, poruszają tematy związane z funkcjonowaniem z tą chorobą w różnych aspektach życia. Ponadto do pracowników socjalnych zgłaszają się nowe rodziny i osoby dotknięte problemem SM.

Grupa wsparcia dla osób po stracie osoby bliskiej

Grupa wsparcia po stracie bliskiej osoby działa przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wyszkowie od października 2021 r. Pierwsze spotkanie miało miejsce 13.10.2021 r. Natomiast kolejne spotkania grupy odbywają się cyklicznie w drugą i czwartą środę miesiąca o godz. 18.30 w sali konferencyjnej WOSIR, Centrum dla Rodziny przy ul. Kościuszki 54. Spotkania prowadzone są przez 2 psychologów. W 2024 r. w 21 spotkaniach uczestniczyło rotacyjnie 27 osób. Grupa wsparcia po stracie bliskiej osoby skierowana jest przede wszystkim do osób, które zostały dotknięte utratą najbliższych. Członkowie grupy dzielą się swoimi odczuciami oraz przeżyciami. Będąc wśród osób przeżywających podobne emocje, uczestnicy spotkań mogą poczuć się w pełni zrozumiani, a także nie czują się samotni w przeżywanej żałobie. Tematyka spotkań skupia się na wielu aspektach związanych z utratą bliskiej osoby, m.in. na towarzyszących emocjach, jak również na sposobach radzenia sobie z żałobą. Uczestnicy dzięki spotkaniom otrzymują wsparcie emocjonalne oraz niezbędną

pomoc w przezwyciężaniu i radzeniu sobie z doświadczanymi trudnościami po stracie bliskiej osoby.

Grupa wsparcia dla rodzin z problemem uzależnień

Grupa wsparcia „PO MOCNI” skierowana jest do osób szukających pomocy w przezwyciężaniu problemów życiowych w związku z występującym w rodzinie problemem uzależnienia. Pierwsze spotkanie grupy miało miejsce 03.11.2021 r. w sali konferencyjnej WOSIR, Centrum dla Rodziny przy ul. Kościuszki 54. Spotkania odbywają się cyklicznie w pierwszą i trzecią środę miesiąca o godz. 18.00, a prowadzone są przez psychologa - specjalistę psychoterapii uzależnień. W 2024 r. w 19 spotkaniach grupy uczestniczyło rotacyjnie 22 osoby. Podczas spotkań członkowie grupy dzielą się swoimi troskami i doświadczeniami. Dowiadują się, jak inne osoby radzą sobie z podobnymi problemami, a także jakie towarzyszą im przy tym emocje i jak sobie z nimi radzić. Na spotkaniach podejmowana jest zróżnicowana tematyka, związana w głównej mierze z chorobą alkoholową oraz jej destrukcyjnym wpływem na rodzinę. Tematy często są wzbogacone o materiały edukacyjne. Członkowie grupy dzięki udziałowi w spotkaniach przekonują się, że nie są sami ze swoimi problemami, a także otrzymują ogromne wsparcie, zrozumienie oraz edukację, którą uważają za bardzo cenną.

„PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE”

W ramach readaptacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych (bez prawa do zasiłku), w 2024 r. kontynuowano organizowanie prac społecznie użytecznych. Z ramienia Gminy obsługę organizacyjną prac społecznie użytecznych wykonywał OPS w Wyszku.

Na mocy Porozumienia zawartego pomiędzy Starostą Powiatu Wyszkiowskiego, reprezentowanym przez Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszku a Gminą Wyszki do w/w prac skierowano ogółem **12 osób**. Prace społecznie użyteczne wykonywane były w okresie od 12.02.2024 r. do 30.11.2024 r. Obejmowały głównie prace porządkowo - gospodarcze w pomieszczeniach placówek użyteczności publicznej i na terenach wokół nich. Osoby wykonujące prace otrzymywały wynagrodzenie w wysokości 10,90 zł za 1 godz. netto (40 godz. w miesiącu - 436,00 zł).

Na w/w świadczenia wydatkowano **49 443,40 zł** (2023 r. – 37 748,40 zł), w tym ze środków własnych gminy **19 777,36 zł**, Powiatowy Urząd Pracy refundował 60% kwoty świadczenia ze środków Funduszu Pracy – **29 666,04 zł**.

Podejmowanie prac społecznie użytecznych pomaga osobom bezrobotnym w nabyciu umiejętności społecznych i zawodowych oraz w przygotowuje ich do powrotu na rynek pracy.

WOLONTARIAT

Wolontariat to działania polegające na niesieniu bezinteresownej pomocy. Istota wolontariatu polega na łączeniu ludzi chętnych do niesienia pomocy z ludźmi, którzy tej pomocy potrzebują. Wolontariuszem może zostać każdy, kto chce swój czas i siły poświęcić na pomoc potrzebującym, bez względu na wiek wykształcenie czy status społeczny. Ta idea stała się ważnym elementem działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie, który od wielu lat realizuje program „Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej”.

Wolontariat odgrywa ogromną rolę i ma znaczenie przy wsparciu służb społecznych w obszarze pomocy społecznej. Efekty działań są obopólne, przynoszą wymierne korzyści zarówno osobom potrzebującym, jak również tym, którzy udzielają tej pomocy. Dzięki podejmowanym działaniom wolontarystycznym dużo zyskuje Ośrodek Pomocy Społecznej a szczególnie osoby objęte pomocą. Zmienił się wizerunek placówki, poszerzony został zakres świadczeń, dzięki wsparciu wolontariuszy uzupełniono działania pracownika socjalnego.

DOM DZIENNEGO POBYTU „SENIOR”

Wyszków ul. 3 Maja 18

Dom Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszkanie funkcjonuje od 1988 r., a od 1995 r. jest komórką organizacyjną Ośrodka Pomocy Społecznej. Zadaniem placówki jest tworzenie sprzyjających warunków do aktywizacji, integracji i samorealizacji osób „Złotego Wieku” poprzez uczestnictwo w różnych formach zajęć. Pracownicy DDP w swoich działaniach dążą do wydobycia potencjału drzemiącego w starszych ludziach, ich uzdolnień, zainteresowań, pasji. Pracownicy Domu w swoich działaniach starają się stworzyć miłą i przyjazną atmosferę

atrakcyjnego spędzania czasu wolnego. Sami pensjonariusze podkreślają, że dzięki pobytowi w placówce mają możliwość udziału w różnych imprezach okolicznościowych, sportowych i kulturalnych przez co czują się potrzebni, młodszy i sprawniejsi. Uczestniczą w życiu społecznym gminy i powiatu wyszkowskiego.

Korzystanie z usług DDP daje pensjonariuszom różnorodne korzyści m.in.:

- wzrost poczucia własnej wartości,
- rozwijanie zainteresowań,
- integrację międzypokoleniową,
- nawiązywanie kontaktu z ciekawymi ludźmi,
- podniesienie lub utrzymanie sprawności fizycznej,
- rozwijanie potrzeby wolontariatu i samopomocy.

Z działalności Domu korzystają Seniorzy z terenu Gminy Wyszków – nieodpłatnie, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dom Dniennego Pobytu „Senior” w Wyszkowie współpracuje z wieloma instytucjami, szkołami, przedszkolami, fundacjami, stowarzyszeniami, kościołami, lokalnymi przedsiębiorcami.

Proces aktywizacji i integracji prowadzony jest poprzez organizowanie terapii zajęciowej takiej jak: warsztaty z psychologiem – co 2 tygodnie po 90 min, warsztaty rękodzieła, zajęcia ruchowo – relaksacyjne (2 x w tygodniu po 2 godziny), zajęcia taneczne – 1 raz w tygodniu, muzykoterapia, kącik kulinarny, kącik majsterkowicza, kółko teatralne (w zależności od potrzeb w ciągu całego roku), spotkania z poezją, wieczorki taneczne.

W roku sprawozdawczym w DDP zrealizowano projekt społeczny „Bon dla seniorów III”, finansowany przez Stowarzyszenie Radomskie Centrum Przedsiębiorczości ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w wysokości 3 000 zł. W ramach Bonu zrealizowano projekt pod nazwą „Na ludowo po falach Bugu”, podczas którego Seniorzy wzięli udział w warsztatach florystycznych, na których wykonali własne kompozycje roślin w szkle, przygotowywali wianki świętojańskie a także miały miejsce warsztaty muzyczne. Na podsumowanie projektu w ogrodzie przy DDP zorganizowany został piknik pt. „Dryfujący Seniorzy” podczas którego seniorzy mieli możliwość samodzielnego wykonania wianków, które wspólnie puścili na Bugu.

W poniższej tabeli przedstawiono ważniejsze działania aktywizujące seniorów w DDP w 2024 roku.

styczeń	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie noworoczne seniorów w DDP. – Z okazji Dnia Babci i Dziadka spotkanie w Świetlicy „Słoneczna”. – Spotkanie z młodzieżą Ochotniczych Hufców Pracy. – Baśniowy Bal Karnawałowy w Restauracji „Pod Jesionem”, w którym uczestniczyło 70 Seniorów z terenu Gminy Wyszków. – Spotkanie z Panią Sylwią Jaworską, która zaprezentowała twórczość Elizy Orzeszkowej.
luty	<ul style="list-style-type: none"> – Udział Seniorów w uroczystości z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka zorganizowanej przez Przedszkole nr 9 „Bajka” oraz Przedszkola nr 2 „Słoneczko”. Uroczystość w WOK „Hutnik”. – Spotkanie Walentynkowe. – Warsztaty wielkanocne.
marzec	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie z Okazji Dnia Kobiet w DDP. – Warsztaty rękodzieła wielkanocnego z uczniami Szkoły Podstawowej nr 2. – Wizyta w Nadleśnictwie Wyszków. – W WOK „Hutnik” odbył się koncert z okazji Dnia Kobiet podczas którego uczestników koncertu w świat radosnych uniesień przeniósł Męski Chór „Harfa”. – Wielkanocne spotkanie Świąteczne. – Udział grupy Seniorów na pikniku ”ECO”, podczas którego prowadzili warsztaty z robienia palm wielkanocnych. – Wizyta Dzieci z „Malinowego Przedszkola”.
kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> – Wiosenne spotkanie seniorów, wspólna zabawa, grill w ogrodzie.
maj	<ul style="list-style-type: none"> – Majowy Piknik w ogrodzie. – Majowa Potańcówka w Klubie „Mozii” w której wzięło udział 90 osób. – Wiosenne prace w ogrodzie. – Udział Seniorów w Marszu „Godności” . – Obchody 95-lecia urodzin Pensjonariuszki Domu. – Spotkanie z okazji Dnia Dziecka w Świetlicy „Słoneczna”.
czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> – Przedstawienie z okazji Dnia Dziecka w WOK „Hutnik” dla 450 dzieci, Seniorzy zaprezentowali dzieciom bajkę „Kot w Butach” oraz wiersz „ Na

	<p>straganie”, tańczyli do piosenki „Idziemy do ZOO”.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Grupa rękodzielnicza wzięła udział w pikniku z okazji Rodzicielstwa Zastępczego w Brańszczyku (przygotowanie kwiatów z bibuły). – Sprzątanie opuszczonych grobów. – Prace porządkowe na nagrobkach z 1900 roku. – Spotkanie z Prezesem kola Pszczelarskiego. – Przygotowywanie kotylionów na piknik świętojański. – Piknik Świętojański w ramach projektu „Na ludowo po falach Bugu”. – Warsztaty florystyczne w ramach Bonu Społecznego III. – Wycieczka Seniorów Mostówka- Choszczowe. – Udział w szkoleniu dla liderów na zaproszenie Stowarzyszenia „Kobiety w Centrum”.
lipiec	<ul style="list-style-type: none"> – Prace w ogrodzie. – Warsztaty rękodzielnicze, budowa wieńca dożynkowego. – Wizyta Seniorów z Dniennego Domu Pobytu „Senior+” z Pułtuska
sierpień	<ul style="list-style-type: none"> – Grupa Seniorów wzięła udział w Festiwalu Miodu i Chleba w Kamieńczyku z przedstawieniem „Seniorzy dzieciom”. – Urlop. – Wycieczka Seniorów Kazimierz Dolny – Puławy - Nałęczów – Lublin.
wrzesień	<ul style="list-style-type: none"> – Grupa Seniorów wzięła udział w „Narodowym Czytaniu” podczas którego zaprezentowała taniec narodowy Polonez. – Seniorzy DDP „Senior” wzięli udział w Powiatowych Dożynkach w Somiance, gdzie zaprezentowali własnoręcznie wykonany wieniec dożynkowy w kształcie ula. – Rewizyta Seniorów z Domu Dniennego Pobytu „Senior” w Wyszku w DDP „Senior” w Pułtusku.
październik	<ul style="list-style-type: none"> – Pensjonariusze DDP uczestniczyli we Mszy Świętej w Kościele Św. Wojciecha, która została odprawiona w intencji seniorów z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, potańcówka w ogrodzie DDP „Senior”. – Wizyta dzieci z Przedszkola nr 4 z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora. – Przeprowadzono akcję społeczną sprzątania opuszczonych grobów na

	<p>Cmentarzu Parafialnym przy ul. Nadgórze.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Święto Plonów w DDP, podczas którego Seniorzy mogli pochwalić się darami natury ze swoich ogródków. – Udział Seniorów w Międzynarodowym Dniu Głośnego Czytania - Grupa Seniorów z wizytą w Malinowym Przedszkolu. – Spotkanie w DDP „Senior” z przedstawicielami ZUS.
listopad	<ul style="list-style-type: none"> – Seniorzy odwiedzali groby zmarłych uczestników DDP na wyszkowskich cmentarzach. Tradycją roku ubiegłego, zorganizowany został wieczór zaduszny, na którym wspomniano zmarłych pensjonariuszy i przyjaciół DDP. – Wizyta młodzieży ze Szkoły Podstawowej nr 1, wspólne wykonywanie kotylionów narodowych. – Udział Seniorów w Akademii z okazji Święta Niepodległości w Szkole Podstawowej nr 1. – Wizyta Seniorów w I Podstawowej Szkole Językowej Language w Wyszkanie z przedstawieniem dla dzieci. Seniorzy otrzymali od dzieci upominki w ramach akcji „Herbatka dla seniora”. – W DDP „Senior” we współpracy z KPP w Wyszkanie odbyła się debata społeczna pt. „Bezpieczeństwo osób starszych”. Przedstawiciele KPP przekazali seniorom informacje dotyczące zasad bezpieczeństwa. – Wizyta przedstawicieli fundacji „Zdrowa Kaloria” – spotkanie edukacyjne „Godzinka dla Zdrowia”. – Bal Andrzejkowy w Restauracji „Pod Jesionem”, w którym uczestniczyło 90 Seniorów z terenu gminy Wyszki. Młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 1 prowadziła wróżby i zabawy andrzejkowe.
grudzień	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie Mikołajkowe w DDP „Senior”. – Udział przedstawicieli Domu w Gali Mazowieckie Barwy Wolontariatu w Warszawie. – Warsztaty Bożonarodzeniowe. – Uczestnicy DDP przekazali własnoręcznie wykonane drobne upominki świąteczne do organizacji, kościołów, instytucji i przedszkoli, z którymi współpracowali w mijającym roku.

	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkanie opłatkowe dla uczestników DDP. – Udział grupy Seniorów w Jarmarku Bożonarodzeniowym. – Spotkanie poświęczone.
--	---

Realizując działania na rzecz osób starszych szczególną uwagę poświęca się na integrację międzypokoleniową oraz zaangażowanie pensjonariuszy DDP w życie kulturalne i społeczne na terenie gminy i powiatu wyszkowskiego.

W placówce wydawane są obiady dla dorosłych osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej.

W 2024 r. posiłki dostarczał Zakład Doskonalenia Zawodowego Centrum Kształcenia w Wyszkowie w cenie 19,03 zł. za pełen obiad (w tym pojemniki jednorazowe). W okresie sprawozdawczym z obiadów skorzystało (rotacyjnie) 26 osób. Głównie były to osoby samotne, emeryci, renciści oraz osoby o najniższych dochodach.

Ze względu na ograniczenia lokalowe (powierzchnia lokalu wynosi 80m²) w zajęciach organizowanych przez placówkę rotacyjnie wzięło udział 30 osób, w tym 26 osób skierowanych na podstawie decyzji administracyjnej. Osoby bez decyzji uczestniczyły okazjonalnie.

W 2024 r. zajęcia usprawniające ruchowo prowadzone były w Hali WOSIR – I grupa, oraz II grupa w sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 1. Z zajęć gimnastycznych rotacyjnie skorzystało 70 osób.

W roku 2024 na funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu „SENIOR” w Wyszkowie przeznaczono kwotę **311 425,89 zł**

DZIAŁ ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

Do głównych zadań realizowanych w 2024 roku przez Dział Świadczeń Rodzinnych należało:

- 1) przyjmowanie wniosków oraz prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do:
 - a) świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych,

- b) świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń opiekuńczych dla obywateli Ukrainy przybywających na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
 - c) świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - d) zasiłków dla opiekuna,
 - e) jednorazowego świadczenia „Za życiem”,
 - f) dodatków mieszkaniowych,
 - g) dodatków energetycznych,
 - h) refundacji podatku VAT, tzw. „dodatek gazowy”,
 - i) dodatku osłonowego,
 - j) bonu energetycznego,
- 2) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego, w zakresie spraw dotyczących okresu przed dniem 31 grudnia 2021 r.,
 - 3) realizacja świadczeń wychowawczych przekazanych przez ZUS w związku z ich marnotrawieniem lub wydatkowaniem niezgodnie z celem do wypłaty w formie rzeczowej lub opłaty za usługi,
 - 4) podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych na wniosek lub w związku z przyznaniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
 - 5) prowadzenie postępowań w sprawach wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, o których mowa w art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska,
 - 6) prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie dochodzenia należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń i sporządzanie dokumentacji na potrzeby postępowania egzekucyjnego w administracji w zakresie prowadzonych spraw,
 - 7) sporządzanie i wydawanie zainteresowanym osobom zaświadczeń będących w zakresie kompetencji działu,
 - 8) prowadzenie spraw dotyczących ustalenia uprawnień do składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne świadczeniobiorców,
 - 9) prowadzenie spraw związanych z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego w ścisłej współpracy z pracownikami Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego,

10) analiza i ocena potrzeb w celu sporządzania zapotrzebowania środków w zakresie realizowanych świadczeń,

11) sporządzanie miesięcznych, kwartalnych oraz rocznych sprawozdań i informacji z zakresu prowadzonych działań.

ŚWIADCZENIA RODZINNE I ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

W roku 2024 na poszczególne świadczenia wydatkowano (kwoty w zaokrągleniu do pełnych złotych):

1. Zasiłki rodzinne – 1 262 690 zł (liczba świadczeń średnio w miesiącu – 977).

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego wynosiło w roku 2024:

- 674,00 zł netto miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie,
- 764,00 zł netto miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie, w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego.

Kryterium dochodowe kwalifikujące do przyznania pozostałych świadczeń rodzinnych wynosiło w przeliczeniu na osobę w rodzinie:

- do specjalnego zasiłku opiekuńczego – 764,00 zł netto miesięcznie,
- do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 1922,00 zł netto miesięcznie,
- do zasiłku pielęgnacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, zasiłku dla opiekuna, świadczenia rodzicielskiego – bez względu na dochód.

Wysokość zasiłku rodzinnego w roku 2024 wynosiła:

- na dziecko do ukończenia 5 roku życia - 95,00 zł miesięcznie,
- na dziecko od 5 do 18 roku życia - 124,00 zł miesięcznie,
- na dziecko powyżej 18 roku życia - 135,00 zł miesięcznie.

2. Dodatki do zasiłków rodzinnych – 636 103 zł, w tym:

Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:	Liczba świadczeń średnio miesięcznie	Kwota zaokrąglona do pełnych złotych
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego - 400,00 zł miesięcznie	18	82 366 zł

samotnego wychowywania dziecka: 193,00 zł miesięcznie na 1 dziecko (max dla 2 dzieci) lub 273,00 zł miesięcznie na 1 dziecko (max dla 2 dzieci) w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	36	85 888 zł
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej 95,00 zł miesięcznie	174	197 980 zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia - 90,00 zł miesięcznie	13	13 140 zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia - 110,00 zł miesięcznie	100	131 340 zł
rozpoczęcia roku szkolnego 100,00 zł jednorazowo	Świadczenie przyznano dla 643 dzieci	64 300 zł
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejszem zamieszkania w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, w przypadku dojazdu do szkoły ponadpodstawowej przez 10 m-cy - 69,00 zł miesięcznie	49	40 089 zł
podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadpodstawowej przez 10 m-cy - 113,00 zł miesięcznie	0	0 zł
urodzenia dziecka – 1 000,00 zł jednorazowo	Świadczenie otrzymało 21 osób	21 000 zł

3. Świadczenia opiekuńcze – 15 039 195 zł, w tym:

zasiłki pielęgnacyjne - 215,84 zł	883	2 285 315 zł
świadczenie pielęgnacyjne – 2 988,00 zł	284	10 145 701 zł

nowe świadczenie pielęgnacyjne – 2 988,00 zł	71	2 577 799 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy - 620,00 zł	5	30 380 zł

4. Zasiłek dla opiekuna – 12 400 zł:

zasiłek dla opiekuna – 620,00 zł	2	12 400 zł
----------------------------------	---	-----------

5. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna – 1 829 296 zł, w tym:

świadczenie pielęgnacyjne	180	1 698 846 zł
nowe świadczenie pielęgnacyjne	13	120 743 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	4	6 361 zł
zasiłek dla opiekuna	2	3 346 zł

6. Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna – 433 856 zł, w tym:

świadczenie pielęgnacyjne	130	417 648 zł
nowe świadczenie pielęgnacyjne	4	12 639 zł
specjalny zasiłek opiekuńczy	5	2 844 zł
zasiłek dla opiekuna	1	725 zł

7. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – „becikowe” – 109 000 zł

1.000,00 zł jednorazowo	Świadczenie otrzymało 109 osób	109 000 zł
-------------------------	--------------------------------	------------

8. Świadczenie rodzicielskie – 477 936 zł

1.000,00 zł miesięcznie	44	477 936 zł
-------------------------	----	------------

W przypadku świadczenia rodzicielskiego kwotę 1 000 zł miesięcznie otrzymują rodziny, którym urodziło się dziecko, a **nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego**. Świadczenie to jest przyznawane niezależnie od dochodu rodziny i można je pobierać przez:

- 52 tygodnie w przypadku urodzenia bądź przyjęcia na wychowanie jednego dziecka,
- 65 tygodni w przypadku urodzenia dwojga dzieci,
- 67 tygodni w przypadku urodzenia trojga dzieci,
- 69 tygodni w przypadku urodzenia czworga dzieci,
- 71 tygodni w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci.

Ze świadczenia rodzicielskiego mogą skorzystać między innymi:

- studenci,
- osoby bezrobotne (niezależnie od tego czy są zarejestrowane w Urzędzie Pracy),
- osoby pracujące na umowach cywilno-prawnych.

O przyznanie świadczenia mogą również ubiegać się osoby zatrudnione lub prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli nie będą posiadały prawa do zasiłku macierzyńskiego.

9. „Złotówka za złotówkę” – 108 627,18 zł, w tym:

zasiłki rodzinne	86	64 289,35 zł
dotatki do zasiłku rodzinnego	98	44 337,83 zł

Dzięki wprowadzeniu zasady "złotówka za złotówkę" zasiłki rodzinne nie są rodzinom odbierane tylko stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Wysokość przyznanych im świadczeń zależy od tego o ile dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe – im większe przekroczenie tym mniejsza kwota przyznanego zasiłku rodzinnego. W praktyce oznacza to, że łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie jest obniżana o każde 1 zł wraz z przekroczeniem o 1 zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. Wypłata świadczeń zostaje wstrzymana w momencie, kiedy różnica wynosi mniej niż 20 zł.

Kwota odzyskanych w 2024 r. świadczeń rodzinnych nienależnie pobranych wyniosła:

za rok 2024	-	20 527,10 zł
za lata ubiegłe	-	76 884,37 zł

tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń np. uzyskanie dochodu powodujące przekroczenie kryterium dochodowego, umieszczenie dziecka w placówce zapewniającej całodobowe utrzymanie, itp.

W 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 84 decyzje w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych) na koniec 2024 r. wynosi 192 067,29 zł.

JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM’

„Za życiem” - jednorazowe świadczenie (4 000 zł) – 16 000 zł

Jednorazowe świadczenie "Za życiem"	4 osoby	16 000 zł
-------------------------------------	---------	-----------

Od 1 stycznia 2017 r. z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Z wnioskiem o świadczenie, może wystąpić: matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny (opiekun prawny to osoba, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, opiekun faktyczny to osoba, która faktycznie opiekuje się dzieckiem i złożyła do sądu wniosek o jego adopcję), jeśli ma prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Podstawowym warunkiem wypłaty świadczenia jest zaświadczenie lekarskie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenia albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Zaświadczenie takie może być wystawione wyłącznie przez lekarza, z którym Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, albo lekarza, który jest zatrudniony lub wykonuje zawód w przychodni, z którą NFZ zawarł umowę o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej. Przepisy nie określają szczegółowo

wzoru takiego zaświadczenia. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje tylko w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną. Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie zostanie pozostawiony bez rozpoznania.

Ustawa „Za życiem” przewiduje również, że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy.

ŚWIADCZENIA DLA OBYWATELI UKRAINY

W 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował również świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny do dnia 30 września 2025 r. Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, w okresie dotyczącym matki, o ile dziecko to nie jest obywatelem polskim ani obywatelem innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, przysługuje prawo do świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

O świadczenia rodzinne na rzecz dzieci, z wyjątkiem świadczenia rodzicielskiego, których dotyczy ustawa pomocowa może wnioskować nie tylko rodzic danego dziecka czy opiekun prawny, ale również opiekun tymczasowy ustanowiony przez sąd. Jeśli opiekunem tymczasowym dziecka zostanie ustanowiona osoba, która na terytorium Ukrainy, bezpośrednio przed przybyciem z tym dzieckiem do Polski, sprawowała pieczę zastępczą nad tym dzieckiem, to wówczas do złożenia wniosku o dane świadczenie rodzinne, w imieniu tego opiekuna tymczasowego, jest uprawniony wyłącznie starosta lub inna osoba upoważniona przez starostę będąca pracownikiem innej jednostki organizacyjnej powiatu (np. dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie, dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej lub inna osoba). Następnie przyznane opiekunowi tymczasowemu reprezentowanemu przez ww. osobę, przez organ właściwy świadczenie rodzinne, po ich przekazaniu przez organ właściwy na konto powiatu na terenie którego opiekun tymczasowy sprawuje opiekę, powiat będzie przekazywał opiekunowi tymczasowemu z uwzględnieniem możliwości ich przekazywania w formie rzeczowej lub opłacania usług.

Świadczenia dla obywateli Ukrainy	Liczba świadczeń średnio m-cznie	Kwota zaokrąglona do pełnych złotych
Zasiłek rodzinny z dodatkami	28	38 444 zł
Zasiłek pielęgnacyjny	9	21 152 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	5	156 222 zł
Nowe świadczenie pielęgnacyjne	1	11 952 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	2 osoby	2 000 zł
Świadczenie rodzicielskie	4	42 774 zł
Składka na ubezpieczenie społeczne	5	45 465 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	5	15 059 zł
RAZEM		333 068 zł

W tym:

Liczba opiekunów tymczasowych pobierających świadczenia rodzinne, w tym:	5 opiekunów na 7 dzieci	12 408 zł
--	----------------------------	-----------

- liczba opiekunów tymczasowych, którzy na terytorium Ukrainy, bezpośrednio przed przybyciem z tym dzieckiem do Polski, sprawowała pieczę zastępczą nad tym dzieckiem	0	0 zł
---	---	------

Kwota odzyskanych w 2024 r. nienależnie pobranych świadczeń przez obywateli Ukrainy wyniosła:

za rok 2024 - **219,00 zł**

za lata ubiegłe - **2 010,10 zł**

W 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 6 decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych przez obywateli Ukrainy) na koniec 2024 r. wynosi **9 374,40 zł**.

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Kolejnymi świadczeniami realizowanymi przez Dział Świadczeń Rodzinnych są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. O ustalenie prawa do tego świadczenia mogą ubiegać się osoby, które mają zasądzone alimenty od rodzica jednak egzekucja tych alimentów przez komornika sądowego jest bezskuteczna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1209,00 zł. Ponadto, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę przekroczy w/w kwotę, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia przysługującego danej osobie uprawnionej w danym okresie świadczeniowym, świadczenia te przysługują w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Jeżeli wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, ustalona w/w sposób będzie niższa niż 100 zł, świadczenie to nie przysługuje. Okres, na który ustala się prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego trwa od 1 października do 30 września roku następnego. Do września 2024 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwały w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł

miesięcznie, natomiast od 1 października 2024 r. świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 1000 zł miesięcznie.

Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono w 2024 roku – 1 254 742,19 zł

Liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	172
Liczba dzieci w ww. rodzinach pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	230
Ilość wypłaconych świadczeń	2672

Kwota odzyskanych w 2024 r. nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła:

- za rok 2024 – **0,00 zł**

- za lata ubiegłe – **19 902,03 zł**

W 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 14 decyzji w sprawie zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego) **na koniec 2024 r. wynosi 2023,10 zł.**

Realizując ustawę z dnia 07.09.2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, Dział Świadczeń Rodzinnych podejmuje szereg działań wobec dłużników alimentacyjnych tj. osób zobowiązanych do płacenia alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko którym egzekucja okazała się bezskuteczna, m. in.:

- przeprowadza wywiad alimentacyjny, w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego, a także jego stanu zdrowia oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, odbiera od niego oświadczenie majątkowe oraz informuje dłużnika o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,

-przekazuje komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawarte w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego,

- w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny nie może wywiązać się ze swoich zobowiązań z powodu braku zatrudnienia, Dział Świadczeń Rodzinnych:

1) zobowiązuje dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się jako bezrobotny albo jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny;

2) informuje właściwy powiatowy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego.

- w przypadku, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówił:

1) złożenia oświadczenia majątkowego,

2) zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy,

3) bez uzasadnionej przyczyny, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac na zasadach robót publicznych albo udziału w szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym dorosłych – organ właściwy dłużnika wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

- jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oraz po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienie do kierowania pojazdami, kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego wraz z kserokopią tej decyzji.

Celem tych wszystkich działań podejmowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych jest zwiększenie ściągalności świadczeń alimentacyjnych.

Kwota wyegzekwowana od dłużników alimentacyjnych w roku 2024 r. – 827 005,81 zł.

W związku ze śmiercią 6 dłużników alimentacyjnych w 2024 r. wygaszono należności z tytułu świadczeń wypłaconych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów na kwotę **399 121,74 zł.**

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych w okresie od 1 października 2008 r. do odzyskania wynosi **17 562 384,81 zł** (stan na dzień 31.12.2024 r.).

W przypadku dłużników alimentacyjnych zamieszkujących poza naszą Gminą Dział Świadczeń Rodzinnych:

- po otrzymaniu wniosku wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego,
- po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- w przypadku umieszczenia osoby uprawnionej w pieczy zastępczej,

występuje każdorazowo do gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego z wnioskiem o podjęcie działań.

Liczba dłużników alimentacyjnych ogółem – **510**, w tym:

- Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie Gminy Wyszków – **142***
- Liczba dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie innej gminy – **73***

*Dłużnicy „aktywni” w związku z przyznaniem przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie świadczeń w 2024 r. oraz dłużnicy w stosunku do których wpłynęły wnioski o podjęcie działań skierowane przez inne gminy.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w liczbach:

- przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego – **40**
- przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji, w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym oraz oświadczeniu majątkowym – **40**
- zobowiązanie dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy – **12**
- poinformowanie PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego – **12**
- złożenie do prokuratury wniosku o ściganie za uchylanie się od zobowiązań alimentacyjnych – **9**
- skierowanie wniosku do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców – **6**
- skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy – **5**
- skierowanie wniosku o przyłączenie do egzekucji komorniczej – **89**
- przekazanie zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa – **169**
- odpowiedzi na wnioski KPP – **130**.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE - 800+

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. zmieniono ustawę z dnia 17 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Świadczenie wychowawcze od 1 stycznia 2024 r. przysługuje w wysokości 800 zł miesięcznie. Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Od 1 stycznia 2022 r. weszły w życie zmiany w programie. Obsługą programu w zakresie wniosków o świadczenia wychowawcze składanych od 1 stycznia 2022 r. zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal realizowane są przez dotychczasowe organy, m.in. sprawy, w których zastosowanie mają przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz sprawy o nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze, w tym postępowania egzekucyjne. Decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranego świadczenia wychowawczego może być wydana do 10 lat od terminu jego pobrania.

W Gminie Wyszków realizacja programu „Rodzina 800+” w 2024 r. przedstawiała się następująco:

Poniesione z budżetu państwa wydatki na świadczenie wychowawcze	0,00 zł
Liczba decyzji / informacji przekazanych do realizacji przez Wojewodę dotyczących ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego	0
Liczba decyzji przekazanych do realizacji przez Wojewodę dotyczących uznania za nienależnie pobrane świadczeń wychowawczych	2
Liczba decyzji własnych uchylających prawo do świadczenia wychowawczego	16
- w tym: liczba postanowień / zawiadomień w sprawie ww. postępowań	8
Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze	0
Liczba dzieci, na które wypłacano świadczenie wychowawcze	0
Liczba świadczeń przekazanych przez ZUS w związku z ich marnotrawieniem lub wydatkowaniem niezgodnie z celem do wypłaty w formie rzeczowej lub opłaty za usługi:	6 rodzin (97 świadczeń)

- w tym: świadczenie wychowawcze (forma rzeczowa: talony, opłata za energię elektryczną, gaz i czynsz)	6 rodzin
- w tym: rodzinny kapitał opiekuńczy	0 rodzin

Kwota odzyskanych w 2024 r. świadczeń wychowawczych nienależnie pobranych wyniosła: za lata ubiegłe – **18 813,67 zł**, w tym 18 758,95 zł z decyzji Wojewody tj. przypisanych do zwrotu decyzją administracyjną z powodu wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do tych świadczeń.

Stan należności (kwota do odzyskania nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych) na koniec 2024 r. wynosi: **43 714,52 zł**, w tym 31 464,20 zł z decyzji Wojewody.

DODATKI MIESZKANIOWE

Od 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy nie jest świadczeniem uznaniowym. Możliwość jego przyznania, a także jego wysokość, uzależnione są od ustawowych przesłanek. Trudna sytuacja finansowa w gospodarstwie domowym oraz sytuacja zdrowotna nie mają wpływu na wysokość przyznanego dodatku.

W 2024 roku **przyjęto 437 wniosków o dodatek mieszkaniowy**. Łączna liczba wydanych decyzji w 2024 roku wyniosła **449, z tego:**

- **przyznających - 400**
- **odmownych – 37**
- **inne - 12** dotyczących m.in. wstrzymania realizacji, umorzenia i wznowienia postępowania oraz uchylecia decyzji

Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2024 r.

Wyszczególnienie		Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
W zasobie:	1 gminnym	1093	250 369 zł
	2 spółdzielczym	985	249 798 zł

	3	wspólnot mieszkaniowych	28	7 702 zł
	4	prywatnym	23	7 457 zł
	5	TBS	220	53 002 zł
	6	innym	0	0 zł
RAZEM			2 349	568 328 zł

Kwoty wypłacanych dodatków mieszkaniowych w 2024 r. wahały się w granicach od 47,94 zł do 550,86 zł miesięcznie.

DODATKI ENERGETYCZNE

Od 2022 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizuje również zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków energetycznych. Od dnia 01.01.2014 r. osoby otrzymujące dodatek mieszkaniowy mają prawo do dodatku energetycznego.

Dodatek energetyczny przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- posiada ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego;
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej;
- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Dodatek energetyczny wynosi rocznie nie więcej niż 30% iloczynu limitu zużycia energii elektrycznej oraz średniej ceny energii elektrycznej dla odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, ogłaszanej przez Prezesa URE do dnia 31 marca każdego roku.

W okresie od 1 maja 2022 r. do 30 kwietnia 2023 r. wysokość dodatku energetycznego wynosiła odpowiednio:

- dla gospodarstwa prowadzonego przez osobę samotną – 13,38 zł/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z 2 do 4 osób – 18,58/miesiąc;
- dla gospodarstwa składającego się z co najmniej 5 osób – 22,30 zł/miesiąc.

Wysokość dodatku energetycznego w okresie od 1 maja 2023 r. do 30 kwietnia 2024 r. oraz w okresie od 1 maja 2024 r. do 30 kwietnia 2025 r. nie została ogłoszona.

Zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym wnioski o wypłatę dodatku energetycznego złożone w okresie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2025 r. pozostawia się bez rozpoznania.

W związku z powyższym w 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych nie wypłacał dodatków energetycznych.

REFUNDACJA PODATKU VAT

W 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował postępowania dotyczące refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r. i w 2024 r. (tzw. dodatek gazowy). Z refundacji mogą skorzystać osoby, które ogrzewają mieszkanie lub dom gazem. Refundacja przysługuje osobie korzystającej z ogrzewania gazowego – urządzenie grzewcze zasilane paliwami gazowymi musi być zgłoszone lub wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), która zawarła umowę sprzedaży paliw gazowych lub umowę kompleksową i jest odbiorcą wskazanym w fakturze VAT. Wspomniana refundacja przysługuje osobom w gospodarstwie domowym (wieloosobowym lub jednoosobowym), w którym przeciętny miesięczny dochód nie przekraczał określonych kwot: w gospodarstwie jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2100 zł, natomiast w gospodarstwie wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę.

Realizacja refundacji podatku VAT w 2024 r.

Kwota wypłaconych dodatków	wszystkie złożone wnioski	wnioski rozpatrzone pozytywnie - wypłacone	wnioski rozpatrzone pozytywnie – niewypłacone	wnioski odrzucone lub wycofane przez wnioskodawców
	liczba - wartość	liczba - wartość	liczba - wartość	liczba - wartość
104 707,50 zł	337 – 140 779,61 zł	267 – 104 707,50 zł	1 – 106,20 zł	112 – 51 518,39 zł

DODATEK OSŁONOWY

W okresie od stycznia do czerwca 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował postępowania dotyczące wypłat dodatku osłonowego. Dodatek osłonowy był świadczeniem pieniężnym, którego celem było zrekompensowanie rosnących cen nośników energii (gaz, prąd) oraz produktów żywnościowych. Wspomniany dodatek przysługiwał osobom w gospodarstwie domowym (wieloosobowym lub jednoosobowym), w którym przeciętny miesięczny dochód nie przekraczał określonych kwot: w gospodarstwie jednoosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 2100 zł, natomiast w gospodarstwie wieloosobowym – jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1500 zł na osobę.

Realizacja dodatków osłonowych w 2024 r.

		Razem wypłacone dodatki osłonowe	
		Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek osłonowy	Kwota wypłaconych dodatków osłonowych
dla gospodarstwa domowego jednoosobowego	1	930	225 491,24 zł
dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób	2	665	227 184,44 zł
dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób	3	602	302 148,39 zł
dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób	4	48	33 629,22 zł
Razem	5	2 245	788 453,29 zł

W wyniku prowadzonych postępowań Dział Świadczeń Rodzinnych wydał **322 decyzje odmawiające** przyznania prawa do dodatku osłonowego.

BON ENERGETYCZNY

W okresie od sierpnia do grudnia 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych realizował również postępowania dotyczące wypłat nowego świadczenia – bonu energetycznego. Bon energetyczny był jednorazowym dofinansowaniem dla gospodarstw domowych, służył on wsparciu obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Mogli z niego skorzystać członkowie gospodarstwa domowego: jedno- lub wieloosobowego, którzy spełniali określone kryteria dochodowe. Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie mogła przekroczyć kwoty 2500 zł, natomiast w gospodarstwie wieloosobowym – bon przysługiwał jeśli wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekraczała kwoty 1700 zł na osobę. Bon energetyczny był wsparciem przysługującym w drugiej połowie roku, a kwota dofinansowania

mogła wynieść od 300 do 600 zł. W przypadku, gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było zasilane energią elektryczną i zostało wpisane lub zgłoszone do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) do 1 kwietnia 2024 r. albo po tym dniu, jeśli było to pierwsze zgłoszenie do CEEB wnioskodawcy otrzymywali podwyższoną kwotę bonu energetycznego – od 600 do 1 200 zł. Część niezakończonych jeszcze postępowań w dalszym ciągu realizowana jest w 2025 r.

Lp	Wyszczególnienie	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały bon	Kwota wypłaconych bonó w energetycznych (w złotych)
1.	Bon określony w art. 2 ust. 7 ustawy (kwota podstawowa) - razem:	2 025	765 274,88 zł
	z tego dla gospodarstwa domowego: jednoosobowego:	784	232 034,17 zł
	składającego się z 2 do 3 osób:	561	207 162,88 zł
	składającego się z 4 do 5 osób:	612	287 453,48 zł
	składającego się z co najmniej 6 osób:	68	38 624,35 zł
2.	Bon określony w art. 2 ust. 8 ustawy (kwota podwyższona) - razem	28	22 369,75 zł
	z tego dla gospodarstwa domowego: jednoosobowego:	4	2 400,00 zł
	składającego się z 2 do 3 osób:	8	5 446,07 zł
	składającego się z 4 do 5 osób:	14	12 907,72 zł
	składającego się z co najmniej 6 osób:	2	1 615,96 zł
3.	Ogółem (1 i 2)	2 053	787 644,63 zł

W wyniku prowadzonych postępowań Dział Świadczeń Rodzinnych wydał **315 decyzji odmawiających** przyznania prawa do bonu energetycznego.

**ZAŚWIADCZENIA O WYSOKOŚCI PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU
PRZYPADAJĄCEGO NA JEDNEGO CZŁONKA GOPODARSTWA DOMOWEGO – DO PROGRAMU
„CZyste Powietrze”**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie od 1 października 2020 r. wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka jej gospodarstwa domowego na wniosek osoby fizycznej, która zamierza złożyć wnioski o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (np. na realizację programu „Czyste Powietrze”). Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych.

W 2024 r. tutejszy Ośrodek, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, **wydał 299 zaświadczeń** o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego.

PODSUMOWANIE

Liczba rodzin, które pobierały poszczególne rodzaje świadczeń w 2024 r. w zestawieniu z rokiem poprzednim przedstawia się następująco:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin 2023	Liczba rodzin 2024
Świadczenie wychowawcze	3	6
Zasiłek rodzinny z dodatkami	858	641
Zasiłek pielęgnacyjny	877	922
Zasiłek dla opiekuna	2	2
Specjalny zasiłek opiekuńczy	14	6
Świadczenie pielęgnacyjne	340	387
Świadczenie rodzicielskie	105	82

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	146	107
Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	181	172
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	8	4
Dodatek mieszkaniowy	268	255
Refundacji podatku VAT	91	111
Zaświadczenia do programu „Czyste Powietrze”	171	293
Dodatek osłonowy	-	2245
Bon energetyczny	-	2056

Ze świadczeń realizowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych w 2024 r. skorzystało 3 412 rodzin.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych była już wielokrotnie nowelizowana. Nadal procedury obliczania dochodu na osobę w rodzinie i wymogi dotyczące dokumentacji dołączanej do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, a także częste zmiany ustawy powodują, że sprawy o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych są skomplikowane, wymagają ciągłego szkolenia pracowników w zakresie znajomości aktualnych przepisów oraz znacznie większej ilości czasu na dokonanie prawidłowych wyliczeń i podjęcie decyzji. Prowadzenie postępowań utrudnia również wadliwość systemów teleinformatycznych służących do pozyskiwania informacji.

W 2024 r. Dział Świadczeń Rodzinnych wydał 84 zaświadczenia dotyczące świadczeń z zakresu kompetencji działu.

Na każdą z w/w form świadczeń Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej wydaje decyzję administracyjną lub rozstrzygnięcie w postaci informacji o przyznaniu świadczenia.

W 2024 r. w Dziale Świadczeń Rodzinnych wydano 10 068 decyzji/rozstrzygnięć (z tego 899 decyzji odmownych), w tym:

w sprawach świadczeń rodzinnych	3611
- w tym decyzje odmowne	110

w sprawach funduszu alimentacyjnego	226
- w tym decyzje odmowne	3
w sprawach dłużników alimentacyjnych	61
w sprawach świadczenia wychowawczego	24
- w tym decyzje odmowne	0
w sprawach dodatków mieszkaniowych	449
- w tym decyzje odmowne	37
w sprawach refundacji podatku VAT	376
- w tym decyzje odmowne	112
w sprawach bonu energetycznego	2371
- w tym decyzje odmowne	315
w sprawie dodatku ostonowego	2567
- w tym decyzje odmowne	322
Wydane zaświadczenia na wniosek świadczeniobiorcy	84
Wydane zaświadczenia o dochodzie do programu „Czyste Powietrze”	299

ODWOŁANIA

Wniesiono odwołania w ilości	36
• utrzymano w mocy	14
• uchylono i przekazano do ponownego rozpatrzenia	1
• uchylono i umorzono postępowanie	4
• uchylono i przyznano świadczenie	17
Sprawy prowadzone przed WSA ze skargi na decyzję SKO orzekającą w sprawie decyzji wydanej w sprawie świadczeń rodzinnych	4
Sprawy prowadzone przed NSA w związku ze złożeniem skargi kasacyjnej	2

POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Przedstawienie potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest ustawowym obowiązkiem Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej, wynikającym z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawą do określenia potrzeb jest ocena prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, dochodowej i materialnej mieszkańców korzystających z pomocy oraz prowadzi analizę zasobów gminy w sferze socjalnej, kadrowej i instytucjonalnej. Gmina Wyszaków jest zobowiązana do zapewnienia finansowania świadczeń z pomocy społecznej z zakresu zadań własnych o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Z analizy danych wynika, że w strukturze demograficznej Gminy Wyszaków zwiększa się liczba osób w wieku poprodukcyjnym przy zmniejszającej się liczbie osób w wieku produkcyjnym. Zmniejszyła się również liczba urodzeń. Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat. W związku z powyższym wymagane jest zintensyfikowanie działań w zakresie pomocy społecznej i wsparcia dla tej kategorii wiekowej. Starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie wzrastająca liczba osób z niepełnosprawnościami jak również bardzo często opiekuńcza niewydolność rodzin wobec osób niesamodzielnych, będzie wymagała wysokich nakładów finansowych na zapewnienie całodobowej opieki lub wsparcia dziennego. Pracownicy Ośrodka podejmują wiele działań aby w jak największym stopniu zaangażować rodzinę w opiekę nad osobą potrzebującą. W 2024 r. liczba środowisk korzystających ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych pozostała na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania są nadal tańszą formą wsparcia (średni koszt miesięczny dla jednej osoby to 698,71 zł) niż usługi świadczone w domach pomocy społecznej. Każdego roku miesięczny koszt pobytu jednej osoby w DPS wzrasta o kilkaset złotych. Ogólny koszt pobytu osób w domach pomocy społecznej poniesiony przez Gminę Wyszaków w 2024 r. w stosunku do roku 2023 wzrósł o ponad 515 353,77 zł. Należy zatem podejmować działania, aby umożliwić osobom wymagającym opieki pozostanie jak najdłużej w miejscu zamieszkania. Nie wystarczą jednak w takim zakresie tylko działania podejmowane przez Ośrodek oraz pracownika socjalnego. Potrzebne są działania profilaktyczne i edukacja społeczeństwa. Wiele badań wskazuje, że należy skupić się na relacjach międzypokoleniowych i konieczności budowania pozytywnego wizerunku osób

starszych, zakładającego spojrzenie na starość jako naturalny etap życia człowieka i przedstawianie osób starszych jako grupy zróżnicowanej i wnoszącej istotny wkład w życie społeczne. Polityka senioralna powinna również skupić się na poszerzeniu oferty prozdrowotnej, w tym rozwoju aktywnych form spędzania czasu, skierowanej do seniorów.

Kolejnym obszarem, na który trzeba zwrócić szczególną uwagę jest przeciwdziałanie przemocy domowej. Należałoby rozszerzyć zakres pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą domową o specjalistyczne poradnictwo, tworzenie grup samopomocowych, organizowanie szkoleń i warsztatów związanych z funkcjonowaniem rodziny i prowadzeniem gospodarstwa domowego. W celu spełnienia standardów pracy z osobami doznającymi przemocy, ze sprawcami przemocy, ale też funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup roboczych, należałoby poprawić warunki lokalowe OPS, które obecnie są bardzo trudne.

Ośrodek Pomocy Społecznej boryka się z poważnym problemem, jakim są bardzo trudne warunki lokalowe. W każdym pokoju pracuje po kilku pracowników socjalnych. Osoby zgłaszające się z problemem potrzebują większego komfortu i dyskrecji, którego na chwilę obecną Ośrodek nie jest w stanie zapewnić. W obecnych warunkach lokalowych Ośrodek nie jest w stanie spełnić wszystkich wymogów wynikających z ustawy zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. OPS stara się usunąć bariery architektoniczne oraz informacyjno – komunikacyjne, które ograniczają samodzielny i komfortowy dostęp do wszystkich pomieszczeń, w których realizowane są ustawowe zadania.

W zakresie infrastruktury Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkuwie, tak jak wszystkie podmioty publiczne, musi spełniać minimalne wymagania w zakresie trzech obszarów dostępności, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2024 poz. 1411) – architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej. Ponadto ustawa wskazuje, że zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami ma stanowić czynnik brany pod uwagę przy planowaniu działalności. Podmioty publiczne powinny podejmować aktywne działania w celu usuwania barier i zapobiegania ich powstawania poprzez stosowanie uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień.

Zapewnianie dostępności to wyzwanie cywilizacyjne, któremu musimy sprostać. Jest procesem, który musi być rozłożony i zaplanowany w dłuższej perspektywie czasowej,

wymaga nakładów finansowych i jest dość skomplikowany. Należy jednak bezwzględnie dążyć do zapewnienia dostępności wszystkim osobom, dbając o równe traktowanie. Tworzenie przez Ośrodek dostępnych przestrzeni i likwidacja barier jest nagłą potrzebą. Bariery w poprawie dostępności są bardzo duże, główną jest brak środków finansowych na przystosowanie Ośrodka do ustawowych wymagań. Pomimo iż, dostępność w budynkach i obiektach oraz rozwiązaniach, które już istnieją, jest często trudna do zapewnienia, należy do niej bezwzględnie dążyć. Również bardzo ważną potrzebą, która wymaga nakładów finansowych jest konieczność zapewnienia ergonomicznych warunków pracy dla pracowników Ośrodka, a także bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych.

Kolejną bardzo ważną kwestią jest rozwój nowych technologii, który jest bardzo szybki. Skutkuje on rozwojem społeczeństwa informacyjnego, a tym samym koniecznością informatyzacji Ośrodka w obszarze realizacji nałożonych na niego prawem zadań. Ośrodek, aby pozyskać społeczną akceptację w warunkach rozwoju technologicznego, powinien wdrażać procesy mające na celu podwyższenie kultury informatycznej, w tym zwłaszcza związane z nabywaniem i rozwojem e-kompetencji. Posiadanie e-kompetencji przez pracowników sprzyja nie tylko wzrostowi kultury informatycznej zatrudnionych w niej osób, ale przyczynia się też do tego, że posiadają one niezbędną wiedzę i umiejętności do posługiwania się kompetencjami stosowanymi w sektorze technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie realizacji zadań publicznych. Epidemia koronawirusa pokazała, że zarówno dla Ośrodka, jak i adresatów jego działań ważne jest posiadanie i stały rozwój e-kompetencji. Wiąże się to z koniecznością modernizacji systemu informatycznego Ośrodka oraz przygotowaniem Ośrodka do obowiązkowych zadań związanych z elektroniczną wysyłką i elektronicznym obiegiem dokumentów (zakup sprzętu komputerowego, odpowiedniego oprogramowania, zatrudnienie kolejnego informatyka) i wymaga zapewnienia środków w budżecie Ośrodka.

Prowadzimy również stronę internetową OPS, gdzie zamieszczamy opisy szczegółowo realizowanych zadań, aby stworzyć większą dostępność informacji o udzielanych formach pomocy dla mieszkańców (www.ops.wyszkow.pl).

Istnieje jeszcze potrzeba dostosowania lokalu Centrum Dla Rodziny dla osób ze szczególnymi potrzebami, jednak na chwilę obecną przerasta to możliwości finansowe OPS.

Pojawia się również konieczność stworzenia systemu bezpieczeństwa dla pracowników, którzy bardzo często mają bezpośredni kontakt z trudnym klientem. W Polsce

wzrasta liczba przypadków agresji słownej oraz aktów przemocy fizycznej wobec pracowników socjalnych. Na pracowniku socjalnym spoczywa wiele odpowiedzialnych i wymagających zadań, które często wykonywane są z narażeniem własnego zdrowia, a nawet życia. W związku z powyższym należy podjąć działania aby zapobiegać temu zjawisku m.in. poprzez superwizję pracy socjalnej, wzrost wynagrodzeń, większe nakłady finansowe na szkolenia i środki ochrony osobistej.

PODSUMOWANIE

Przedstawione powyżej informacje obrazują jak wiele zadań oraz działań podejmuje i realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkanie, których efektem jest poprawa funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym.

Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej w pomocy społecznej zwiększyła się o 94 rodziny i wynosi 653 rodziny. Dominującym problemem w rodzinach jest długotrwała choroba (419 rodzin), niepełnosprawność (238 rodzin), ubóstwo (167). W poprzednich latach utrzymywała się tendencja spadkowa liczby rodzin korzystających z pomocy finansowej, w tym roku ilość osób korzystających ze świadczeń pieniężnych wzrosła. Wyraźnie zmianie uległy powody przyznania pomocy. Znacznie spadła ilość osób korzystających z pomocy z powodu ubóstwa, a wzrosła liczba osób korzystających z wielu innych powodów w tym: zdarzenie losowe, bezdomność, opuszczenie ZK, przemoc.

W dalszym ciągu największy odsetek osób stanowią osoby chore i niepełnosprawne korzystające ze wsparcia w postaci usług opiekuńczych, domów pomocy społecznej, pomocy finansowej ze względu na ponoszone koszty leczenia. Są to świadczenia z pomocy społecznej, które w znacznym stopniu obciążają budżet gminy. Pracownicy podejmują wszelkie działania, aby zoptymalizować koszty ponoszone przez gminę w tym zakresie, m.in. pozyskując środki finansowe z Programu „Opieka 75+”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, Programu „Opieka wytchnieniowa” czy „Korpus Wsparcia Seniorów”.

Zwiększyła się ilość osób korzystających ze wsparcia finansowego co oznacza zwiększoną ilość pracy i działań podejmowanych przez kadrę OPS. Charakter problemów z jakimi zwracają się do OPS mieszkańcy Wyszkania jest coraz szerszy, bardzo złożony i wielokrotnie trudny do rozwiązania. Procedura „Niebieskie Karty”, praca z rodziną zagrożoną odebraniem dziecka lub z taką, której dzieci przebywają w pieczy zastępczej, rodziny z Ukrainy przebywające na terenie Gminy Wyszaków, to duże wyzwanie dla służb

społecznych. Klienci oprócz pomocy finansowej potrzebują również przywrócenia lub wzmocnienia kompetencji społecznych, z ważności których niestety nie zdają sobie często sprawy albo obawiają się zmian. Pomimo nadmiernej biurokracji, braku rozwiązań prawnych motywujących klientów do usamodzielnienia oraz nieprecyzyjnych zapisów ustawowych, to pracownicy OPS dokładają wszelkich starań, aby zminimalizować bariery, które towarzyszą klientom pomocy społecznej tj: brak potrzeby doksztalcania się lub przekwalifikowania, niechęć do zmiany, brak motywacji, niskie poczucie własnej wartości itp. Niepokojącym zjawiskiem jest tzw. dziedziczenie biedy. Rodziny bardzo często korzystają z pomocy społecznej z pokolenia na pokolenie. Pomimo wzrostu dochodów rodziny po wprowadzeniu świadczenia wychowawczego, nie potrafią racjonalnie gospodarować domowym budżetem i w dalszym ciągu korzystają z różnych form wsparcia ośrodka.

Kadra Ośrodka składa się z osób zaangażowanych w wykonywanie obowiązków służbowych. Są to osoby kreatywne, przedsiębiorcze i otwarte na nowe zadania nakładane do realizacji. Pracownicy dbają o stałe poszerzanie wiedzy, rozwój własnych merytorycznych kompetencji oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach, kursach i studiach podyplomowych. Ze względu na fakt, iż superwizja wymaga bardzo dużych nakładów finansowych, pracownicy OPS niemal każdego dnia organizują spotkania o charakterze superwizji koleżeńskiej. Podczas spotkań wymieniają się wiedzą, doświadczeniami i pomysłami. Dzięki niej mogą trafniej postawić diagnozę i dostosować plan pomocy do problemów i potrzeb rodziny. Jest to również płaszczyzna do odreagowania emocji, które towarzyszą w tzw. zawodach pomocowych. Pracownicy wykonują działania tak, aby były transparentne, stanowiły wzór odpowiedzialności i bezstronności oraz prowadziły do wzmocnienia świadomości prawnej klientów i pogłębiały zaufanie do służb publicznych. Niestety osoby zajmujące się niesieniem pomocy drugiemu człowiekowi narażone są na ciągły stres emocjonalny i zawodowy, który w dłuższej perspektywie prowadzić może do wypalenia zawodowego. Z raportu Najwyższej Izby Kontroli wynika, że pracownicy socjalni, od których wymaga się najwyższych kwalifikacji, odpowiedzialności oraz kompetencji, są słabo opłacani i niedoceniani przez władze centralne i samorządowe wszystkich szczebli. Przekłada się to bezpośrednio na brak zainteresowania wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego. Zawód ten jest zidentyfikowany jako zawód deficytowy w barometrze zawodów powiatu wyszkowskiego. Ośrodek Pomocy Społecznej ma trudności w pozyskaniu osób na stanowisko terapeuty realizującego specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób

z zaburzeniami psychicznymi. Wpływ na to może mieć niski prestiż zawodu oraz niskie wynagrodzenie przy wymaganym specjalistycznym wykształceniu.

Wraz z nowymi zadaniami przypisywanymi do realizacji Ośrodkowi Pomocy Społecznej nie idą w parze wystarczające środki finansowe na ich zabezpieczenie, a do ich realizacji potrzebni są zarówno ludzie jak i odpowiednie warunki pracy. Należałoby unikać sytuacji, w których ze względu na braki kadrowe, finansowe i lokalowe koniecznym jest skupienie jedynie na działaniach interwencyjnych, pomijając działania profilaktyczne, które są kluczowe w dłuższej perspektywie funkcjonowania tych osób i prawidłowym pełnieniu ról społecznych.

W trudnej roli pomocy społecznej, pozytywnym faktem jest utrzymująca się bardzo dobra współpraca zarówno ze środowiskiem lokalnym jak również z organizacjami pozarządowymi i zewnętrznymi podmiotami publicznymi i niepublicznymi. Na każdy apel pracowników OPS mieszkańcy reagują szybko i konkretnie.

Od 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku spełnia warunek wynikający z ustawy o pomocy społecznej tj. zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców. Gminę Wyszuków zamieszkuje 39 148 osób, co w przeliczeniu na jednego pracownika przypada 1 779 osób. Pomimo trudnych uwarunkowań kadra Ośrodka podejmuje wszelkie działania, by zagwarantować wysoki standard oferowanych usług na rzecz mieszkańców Wyszku.

Jak co roku, zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej, Ośrodek przygotował **Ocenę zasobów pomocy społecznej** w Gminie Wyszuków w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Ocena obejmowała osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. W dniu 23.04.2024 r. jako dokument została przedstawiona Radnym podczas LXIX posiedzenia sesji Rady Miejskiej w Wyszku.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wyszku

Agnieszka Mróz

Niniejszy dokument został przygotowany przez:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszku

